

P. SZÓKE JÁNOS SDB.:

Istállóban született

Az Ostpriesterhilfe nemzetközi irodájában a látogatók egymásnak adják a kilincset. Egy erdélyi pap látogatásáról mégis sokáig beszélünk: A vendég szombati napon érkezett Königsteinbe. Az irodát zárva találta. Azt gondolta, hogy a városban lévő plébánia hivatalban majd kellő útbaigazítást kap. Amikor becsöngetett, a házvezetőnő röviden és világosan kijelentette: a plébános a vendégmunkásokat mindig kedden fogadja. Jöjjön majd vissza, ha támogatást akar kérni. Aki útbaigazítást kér, annak még egy óra is hosszú, három nap pedig örökkévalóságnak tűnik. Az utcán nekifutott egy villanyoszlopnak és azon gondolkodott, vajon mitévő legyen. Egy török vendégmunkás szólította meg. A csiki ember és az isztambuli polgár szót értettek. *A török pin-celakása egy hétvégen két idegen otthon lett.*

A magyar szabadságharc eseményei 30 évvel ezelőtt visszafojtották a világ lélegzetét. Családok, egyedülálló nők és férfiak kerestek maguknak a szabad nyugaton átmeneti hajlékot. Az új hazát keresők vergődése a kíméletlen bizonytalanság miatt aggasztó volt. Mégis akadtak olyanok, akik már Karácsonyra új otthonukból küldtek üdvözlöt: befogadták őket.

1931 szeptemberében egy budapesti lakásban drámai jelenet játszódott le. Egy jobb napokat látott, de a végső nyomorral küzdő hölgy éppen azon az éjjelen akarta eldobni az életét. A mérget már megkeverte ivópoharában, keze már a gázcsapon volt, amikor a rádióban megszólalt az egyetemi templom híveinek ajkáról a „Mennyből az angyal” és utána Tóth Tihámér egyházi szónok és nevelő beszéde, aki a kis Jézust köszöntötte. A vergődő lélekbe visszatért a hit és a remény. *Istennel kibékülve járta tovább az élet nehéz keresztútját.*

Szívhez szólóak ezek a különböző korból fejjezett kis történetek. Évszázadokat visszalapozva, az emberiség történetének legértékesebb könyvéből, az evangéliumából, olvassuk el Giovanni Papini firenzei író sajtószöveg leírását a legszebb történetéről. Laikus írt laikusoknak, akik egyáltalán nem vagy csak éppen tessék-lássék keresztények:

„Jézus istállóban született. Egy istálló, egy igazi istálló nem az a derűs, könnyed csarnok, amelyet a keresztény festők építettek Dávid Fiának, mintha szegénykezénnének azon, hogy az ő Is-

tenük nyomorúságban és szennyben fe-
küdt. Nem is az a gipsz istálló, amelyet a gipszfigurakészítők édeskés fantáziája álmódott a modern időkben, nem az a kinyalt, csinos, bájosan színezett istálló, a tiszta és takaros jászollal, az átszelle-
mült csacsival és a bánatos ökörrrel és a tető felett lobogó szalagot tartó an-

A földön, ebben az ideigvaló disznó-
ólban, ahol a világ minden cafrangja s minden illata sem tudja eltakarni a trá-
gyát, egy éjjelen megjelent Jézus; szü-
letett egy szeplőtelen Szűztől, akinek semmi egyebe nem volt, csak az ártat-
lansága”.

Amit nem felejtünk el Krisztus

JÉZUS SZÜLETÉSE

Fafaragás a cordobai mecset-katedrális szentélyében. Pedro Cornejo, sevillai szobrász munkája (18. sz. első fele)

gyalokkal és a királyok palástos és a pásztorok csuklyás figuráival, amelyek a felszer két oldalán térdepelnek.

Az istálló nem egyéb, mint négy durva fal, piszkos padló, gerendavázás cseréptető. Az igazi istálló sötét, piszkos, büdös; nem tiszta benne más csak a jászol, ahová a gazda odakészíti a szénát s az abrakot. Ez a valóságos istálló, amelyben Jézus született. A világ legmocskosabb helye volt első szobája annak, aki az egyetlen tiszta minden aszszony-szülötté között. Az Ember Fiának, akinek sorsa volt, hogy felfalják az embereknek nevezett bestiák, első bölcsője a jászol volt, amelyből oktalan állatok zabálják a tavasz-csodálatos virágait.

születése napján, de egész életünkben sem, a betlehemi éjszakában két kórus énekelt: a tiszta angyalok az égből és a jóakarató pásztorok a földön. Az egyik kórus az eget, a másik a földet képviselte. A tiszta szívek és jóakarató lelkek énekéből csendült ki a dicsőség az Istennek és a békesség az embernek. A modern fogyasztói társadalomban kevés a tiszta szív és a jóakarató lélek, ezért nincsen „Dicsőség az Istennek”; és mert nem adják meg a dicsőséget Istennek, nem kapjuk meg a békességet az embernek.

Van-e orvosság és van-e remény a gyógyuláshoz? Van, de csak Betlehem szellemében.

(Folytatás a 2. oldalon)

Vasárnapi gondolatok

ADVENT 3. VASÁRNAPJÁRA
(december 14)

„Te vagy-e az, akinek el kell jönnie?”
(Mt 11,2)

Keresztelő János életének legsötétebb krízisében, a börtönben teszi fel a kérdést: *Te vagy-e a Megváltó, akit úgy várok, aki után vágyok? Te vagy-e az, akiben gyermekként bíztem s akit már régóta nem találok? Aki eltűnt az életemből? — kérdezhetnénk mi is.*

Te vagy-e az, aki hallgatsz, aki elnémultál? S főleg, aki nem segít rajtam — gyakran hosszantartó — szenvedésem mélységeinek kilátástalan bukódásának közepette?

Te vagy-e az, akinek el kell jönnie hozzám? Miért nem jössz?

Te vagy-e, aki meghallgatod egy fogó nemzet esdeklését?

Jézus válaszol: *a szegényeknek — neked is! — hirdetik örömhíremet. Amennyiben meghallod...*

ADVENT 4. VASÁRNAPJÁRA
(december 21)

„József, Dávid fia, ne félj feleségül venni Máriát, ő a Szentlélektől van áldott állapotban.” (Mt 1,20)

Az emberileg érthetetlen gyakran Istentől származik. Mi viszont emberi bünt vélünk fölfedezni a dolog, vagy a helyzet mögött.

Ha képtelenek vagyunk Istent felfedezni, Ő maga szól hozzánk, vagy küld valakit: „Ne félj, a fény mögött nem bűn, hanem maga az Úr áll.

Az Úr szavát felismerni és elfogadni már a mi dolgunk — ha hitünk fényénél „látunk” eleget.

KARÁCSONY — ÉJFÉLI MISE

„... eljött az ideje, hogy Mária világra hozza gyermekét.” (Mk 2,6)

A végtelen Isten, akinél nincs idő, lehajolt az emberekhez és „időben (is) kezdett” cselekedni. Ő határozta meg, mikor jön el az ideje Fia születésének és a megváltás művének. Isten a „mi időnkben” törődik velünk.

Jézusban egyesült az Istenség és az emberség, csodálatos módon. Így hozta Mária Jézust gyermekként világra. Nem csodálatos-e ez a — látszólag — mindennapos tény alá bújt isteni cselekedet?

Magyarázata a szeretet. Ami mindenre képes: gyermek alakban közénk születni és megváltani bennünket.

E szeretetet szavakba önteni vagy megénekelni alig képesek akár az angyalok, akár az emberek, legyenek pásztorok vagy királyok.

(Folytatás a 2. oldalon)

BOLDOG
KARÁCSONYT
ÉS BÉKÉS
ÚJ ESZTENDŐT
KIVÁN OLVASÓINK
AZ ÉLETÜNK!

ZSOK OTTÓ:

Útravaló Adventre

Adventben nemcsak a Názáreti kis Jézusra gondolok, aki asszonytól született Betlehemben, hanem azokra a próféta szavakra is odafigyelek, amelyekkel az angyali üdvözléskor Isten küldöttje megszólította Máriát. Az angyali köszöntés Lukács evangéliumának eredeti görög szövege szerint nem azt mondja, hogy „légy üdvöz“, hanem „örvendezz Mária“. És tovább „Ne félj Mária! Kegyelmet találtál Isennél!“ (Lk 1,30). A Názáreti Jézusról szóló híradás — örömhír! Azért nevezik Márté, Márk, Lukács és János írásait evangéliumnak, azaz örömhírnek, mert híradásuk első és utolsó szava — az öröm. S ha a keresztények elfelejtik megélni és szétsugározni ezt az örömet, akkor önmagukat adják fel. Ez a felismerés újra szíven ütött, amikor egy lelki gyakorlaton vettem részt Besançon-ban, Franciaországban. A lelki gyakorlaton a 70 éves Callerand atya korát meghazudtoló fiatal lendülettel hirdette — és hirdeti immár 40 éve — az egyetlen lényeges próféta üzenetet: „Emberek, felejtétek el félelmeiteket, mert a Názáreti Jézus olyan Istent hirdet, aki az öröme teremtett bennünket.“

Ha meggondolom, hogy II. János Pál pápa egyik pápasága előtt írt könyvében az emberi személy *abszolút méltóságáról* értekezett, kidomborítván azt a tényt, hogy minden ember személyi mi voltánál fogva *feltétlen érték*, akkor megdöbbenően egyoldalúnak találok azt a sok keresztény között még mindig elterjedt nézetet, hogy „szegény bűnösök vagyunk, és ahhoz, hogy kiérdemljük Isten szeretetét, sokat kell imádkoznunk, böjtölnünk és misére járnunk“. Ha az angyali üdvözlés után, ha Jézus élete, halála és feltámadása után még mindig csak „szegény bűnösök“ vagyunk, akkor ne csodálkozzunk azon, hogy embertársainkon erőt vesz a valószínű közömbösség és az ateizmus.

Régen azt mondtuk: „a bölcsesség kezdete az istenfélelem“. Végzetes té-

ISTÁLLÓBAN SZÜLETETT

(Folytatás az első oldalról)

Az ember mindig *nagyraavagyó* volt. Már az első emberpárt megszedítette a csábító: „Olyanok lesztek mint az Isten“. Azóta az ember magának írja elő az erkölcsi törvényeket. Okoskodik, mert mindent tudni akar, de hinni vajmi keveset. Minél többet tud az ember, annál veszélyesebb gonosztevő válhat belőle, ha tudása mellé ellensúlyul nem tud ugyanannyi erkölcsi jószágot állítani. A gyógyulás első feltétele, hogy az ember nagyzását, önzését, gögjét és önteltségét az istállóban fekvő Kisded *alázatosságával* gyógyítsa.

Nem is vitás: a földön emberhez méltó életet kell élni. De nem ez a cél. Ha ezt tekintjük célnak, akkor leborulunk az autó előtt, drágakövet, nemesi címet vagy legalább csorbítatlan elismerést akarunk vásárolni magunknak. Széles mozdulattal *dicsekszünk azzal amink van, de elfelejtjük, hogy mik vagyunk*. Betlehemben kezdődött megváltásunk titka kibontakozni. Isten Fia eljött, nem egy éjszakára, hanem életünk minden napjára. A görög etimológia szerint az ember nevében benne van boldogságának a nyitja, mert azt jelenti, hogy „fölfelé néző“. Békében élni Istennel és emberrel csak földi boldogságkereséssel nem lehet. *Szükséges a magasba emelkedő tekintet*, amely már a földön is boldogabbá tehet minket. ■

vedés, aminek beteges következményeiről leginkább a neurotikus embereket gondozó pszichiáterek tudnának felvilágosítani. — Az angyali üzenet és Jézus örömhírének fényében én inkább azt érzem és mondom, hogy „a bölcsesség kezdete az Istenben való öröm“. S az Üdvözlégy Mária második részét ebben a szellemben így imádkoznám: „Asszonyunk Szűz Mária, Istennek szent anyja, imádkozzál érettünk gyermekeidért, most és (újja)születésünk óráján“. Igen. A halálunk órája újjaszületésünk órája, mert a keresztút nem a 14., hanem a 15. állomással végződik, ill. kezdődik, és ez: a feltámadás. Tehát az utolsó szó nem a halálé, hanem az életé, mint ahogy az első szó nem a félelemé, hanem az öröme. Hogy ezt honnan tudom? Abból a tapasztalatból, amelynek egyre inkább és egyre jobban részese leszek a Názáreti Jézussal való találkozásom révén. A lelki gyakorlaton találkoztam egy pappal, aki folyton azt hirdette, hogy a Feltámadott Jézust tapasztalatot adja nekünk tovább. Ez az ember hitelt érdemlően beszélt, éreztem, hallottam, hogy azt hirdeti, amit él, és hogy mindaz az öröm, lelkesedés és realizmus, amit szétárasztott 'egy belső' megélésből és megértésből fakadt. Annak a belátásnak és élménynek szívvel és észszel való megértéséből, hogy Jézus Istene, akit az evangéliumok, az egyházi áthagyományozás és a saját életünkben való tapasztalat révén ismerünk, alapvetően és radikálisan gyöngéd, szerető atya és anya, el nem múló szeretetben való életközösség, aki nem 'valamit', hanem önmagát közölte velünk.

És ez az isteni önközlés, ma is, mindannyiunk számára hozzáférhető a Szentlélekben, aki szívünk legmélyén és nem élettörténetünktől függetlenül építi bennünk szabad közreműködésünkkel emberségünket. Más szavakkal: Jézus felől tekintve a dolgokat, lehetővé válik, hogy eddig meghatározatlan sejtéseket és tapasztalatokat világítsunk meg. Mindaz, ami a szeretetre ösztönöz, a sikerült emberi kapcsolatok, a barátság és a szerelem, az igazságosság és a szépség, a legigazibb önmagunkhoz való hűség — igen, mindez Isten megtapasztalása, Isten Lelkének megmozdulása az emberben.

Önmagunk mélységeit kell fürkészniünk, ha az öröm forrásaihoz akarunk hozzáférni. Sokan azt gondolják, hogy Isten önközlése lezárult az apostoli időkkel, mintha azóta semmi új nem történhet Isten és ember között. Nekem az a benyomásom, hogy Isten önközlése, kinyilatkoztatása mindig és mindenütt történik, amikor és ahol Isten maga a Szentlélekben — amely a próféta szavai szerint *minden testre kiáradt* — önmagát közli az emberekkel. Ez a minden ember számára naponta lehetséges istentapasztalat az Isten tulajdonképpeni megnyilatkozása. Naív dolog lenne azt gondolni, hogy Isten Lelke a kereszténységhez vagy egyházi intézményekhez lenne kötve. Isten önközlése történelmi folyamat s mint ilyen, nem zárult le, hanem az idők végezetéig tart, amíg Isten lesz minden mindenben. Karl Rahner ezt így mondta egyszer: Jézus nem Isten legvégső kinyilatkoztatása, hanem Isten legvégső kinyilatkoztatásának visszavonhatatlan ígérete. Adventben többet gondolok erre az ígéretre mint máskor, és érzem, hogy öröm tölti el szívemet, mert az ígéret lasan megvalósul.

VASÁRNAPI GONDOLATOK

KARÁCSONY ÜNNEPE

„Menjünk hát Betlehembe!...“ (Lk 2,15)

Éjnek idején riasztva, rendkívülit hallva az emberek összezavarodnak a történteken. Nem így a pásztorok: ők hittek az angyalok szavainak, örvendeztek és rendkívüli időben útrakeltek.

Nem elég Isten eljövételére várni, el is kell indulni feléje. Akármilyen sötét is van.

A pásztorokat nem zavarta, hogy nincs az újszülöttön vagy körülötte semmi csodálatos. Hitük fénye elég volt, hogy felismerjék a mindennapos emberiben a csodálatos istent.

Az újszülött kisdéd megnyitotta szemüket Isten felé. Ez hatalmas ok volt, hogy örvendezzenek és dicsérik Isten. Nálunk is?

Imádkozzunk azért is, hogy népünk minden egyes emberében „megszülessen“ a Kisded.

SZENT CSALÁD VASÁRNAPJÁRA (december 28)

„Az Úr angyala: Kelj föl, fogd a gyermeket és anyját és menekülj Egyiptomba!“ (Mt 2,13)

Veszély esetén Isten elküldi angyalát hozzánk. Figyelmeztet a veszélyre: látomás, lelkiismeretünk vagy egy ember szava, esetleg egy helyzet kialakulása által.

Ha Isten meg akar óvni bennünket, nem szégyen menekülni. Ehhez viszont fel kell kelni. Akkor is, ha nagyon ellenünk van.

Családunk biztonsága — testi, lelki, szellemi, erkölcsi — nem egyszer megköveteli, hogy „éjnek idején“, „felkeljünk“ és a bizonytalanba „útnak induljunk“. Csupán Istenre bízva magunkat, mint a Szent Család.

A mai világban nem csupán egy Heródes tör gyermekeink életére. Előfordulhat, hogy egyedül Isten marad mentésünk.

SZÜZ MÁRIA ISTENANYASÁGÁNAK ÜNNEPE

(1987. január 1)

„... a pásztorok megtalálták Máriát, Józsefet és a kisdédet“ (Lk 2,16)

Van, aki könnyebben jut el Mária vagy József emberi példáján keresztül Jézushoz, mint „egyenes úton“. Ez nem baj. Mária is Jézushoz vezet minket.

A fontos csupán az, hogy kereszük Máriát. Akkor meg is fogjuk találni. Egy anya ajánlása mindig jó a fia felé. Még Istennél is.

Eleink mindig kérték a Magyarok Nagyasszonyának vezetését, pártfogását. Nyomukban jó úton haladunk!

KARÁCSONY UTÁNI 2. VASÁRNAP (Január 4)

„A világban volt, ... de a világ nem ismerte fel Őt.“ (Jn 1,10)

Krisztusban személyesen jött hozzánk az Isten. Közöttünk élt, hogy felismerjük és felismerhessük. Nem azt az Istent kell felismernünk, akit mi tartunk annak, hanem azt, aki maga akarja magát megmutatni nekünk. Ez a kép külbövízik a magunk alkotta Istenképétől. Sajnos, bizony l é n y e g e s e n !

A világ nem ismerte fel Őt. Nem is akarta. Elég volt neki a maga-alkotta Isten. Az sem zavarta, hogy ezáltal a valóságos Istent elvesztette. Melyik táborba tartozunk?

Magyarban és a magyar közösségek egy része is a világhoz tartozik. Imádkozzunk: minél többen ismerjék fel Őt!

VIZKERESZT (Január 6)

„Láttuk csillagát napkeleten.“ (Mt 2,2)

A „felszálló csillag“ rendkívüli ember vagy esemény közeledtét jelentette. A hívó bölcsék felismerték a csillag isteni jelentőségét.

Fáradtságos, hosszadalmas és bonyodalmas útra kerekedtek a bölcsék. Az égi — azaz isteni jelzés után a születendő „királyt“ megkeresni, semmilyen fáradtság nem volt nekik túl sok.

Sok bölcs látta a csillagot, értette jelentőségét, mégsem indultak el, hogy bódoljanak neki. Részben, mert nem kapta meg mindegyik a belátás kegyelmét Istentől: Itt valami isteni történet; részben nem fogadták el a meghívást. Pontosan úgy, mint napjainkban.

Sok magyar lát naponta csillagot — ha nem is az égen. Bölcsességüktől függ az Istenhez vezető kikeresni.

ÉVKÖZI ELSŐ VASÁRNAPRA URUNK MEGKERESZTELÉSE (Január 11)

(Jézus kereszttelésekor a mennyből így szólt egy hang:) „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik“ (Mt 3,17)

Isten egyes esetekben személyesen szól hozzánk: Jézus az Ő szeretett Fia. Számunkra pedig kicsoda az Isten szeretett Fia?

Az isteni szózat szerint Istennek kedve telik Fiában. És bennünk, gyermekeiben?

Átgondoltuk-e már, miért telik kedve Istennek a Fiában? Mert Isten akaratát kereste és hajtotta végre. Szent Pál szerint engedelmes volt a kereszthalálig. És mi?

Kötelez-e bennünket és mennyire az a tény, hogy Istennek — remélhetőleg szeretett — gyermekei vagyunk?

Hazánkban kívül többre kötelez a keresztiségi kegyelem felhasználása, a keresztény élet komoly megvalósítása. Itt szabadság van, nem szól semmilyen funkcionárius, ha templomba járunk. Hova lettek mindazok, akik ezzel a megokolással hagyták el hazájukat — és idekinn vallásukat is?

SEGÍTSÜK AZ OLASZORSZÁGI MAGYAR MENEKÜLTEKET!

KEDVES MAGYAR TESTVÉREK!

Ismét jelentkezem szokásos karácsonyi segélykérő soraimmal az Itáliában tartózkodó magyar menekültek ügyében. Az adományokat kérem továbbra is az alábbi címre küldeni:

Comitato Cattolico Ungherese
Via della Conciliazione 41. I-00198 Roma.
Az adakozók nevét a sajtóban fogom közölni az adott összeggel együtt tavasszal, amikor már az utolsó adakozók is elküldték adományukat.

A tavalyi gyűjtés eredménye 9,052.260 líra volt. Az év 52 hetére elosztva tehát egy-egy vasárnapi mise alkalmával közel 175.000 lírát tudtam kiosztani. Minthogy itt egy átlagos minőségű cipő ára kb. 50 ezer líra, legfeljebb 3-4 kérelemzőnek tudok egy pár cipőre valót adni hetenként. Látványos pénzosztásokból tehát távolról sem lehet szó. Természetesen nem csak cipőkre van szükség.

Még két megjegyzés: a) Minden adományt mindig írásban köszönök meg. Ha tehát valaki ilyet nem kap, szíveskedjék egy lapon jelezni, hogy pótolhassam a nyugtázást. b) Nem fontos, hogy az adományok karácsonyra megérkezzenek, hisz egy éven át kell velük gazdálkodni.

Minden kedves jótévőnek már most szívből kívánok nagyon boldog karácsonyt és újévet.

Róma, 1986 karácsonyára.

P. Salamon Z. László OFMCap
magyar lelkipásztor

PROF. DR. MEHRLE TAMÁS OP.:

Az Egyház missziós tevékenysége

A római szinódus azokkal a problémákkal is foglalkozik, melyek az Egyháznak a nem-keresztény népek között kifejtett missziós tevékenységéből adódnak. Jelen cikkünkben csak kettőt említünk meg, az inkulturáció és a dialógus problémáját.

INKULTURÁCIÓ

Az inkulturáció vagy akkulturáció szava és fogalma új keletű. Az Egyház újabban felismerte, hogy missziós tevékenysége akkor lesz eredményesebb, ha a nem-európai kultúrkörben élő népekhez saját kultúrájuk fogalmaival, képeivel, szimbólumaival szól. A katolikus hittan, ahogy mi ismerjük, gyakorlatilag görög-latin kultúrkörben fejlődött ki az ószövetségi és újszövetségi szentírás gyökeréből. A nyolcadik századtól kezdve ír és germán kultúrtényezőkből is gazdagodott. Ennek megfelelően a misszionáriusok ezt az európai kultúrkörben testet öltött kereszténységet hirdették Afrikában is. Mit tehetek volna egyebet? Más hittanuk vagy katekizmusuk nem volt, szükségképpen az Európában meghonosodott katekizmust tanították mindenütt. Az Egyház eddigi tapasztalatain okulva a jelenben azt kívánja, hogy a misszionáriusok ne csak a kérdéses népek nyelvén beszéljenek, hanem a keresztény hit megmástitása nélkül, e népek sajátos kultúrájának kifejezéseivel, szimbólumaival élve hirdessék az evangéliumot.

GYARMATOSÍTÁS ÉS MISSZIÓS TEVÉKENYSÉG

Sokan az inkulturáció szükségességét túlságosan a gyarmatosítással hozzák kapcsolatba. Fel akarják szabadítani a népeket a gyarmatosítás utolsó maradványaitól és ezekhez sorolják az Európából importált kereszténységet is. Hibáztatják a régi misszionáriusokat, hogy a gyarmatosítókkal együtt dolgoztak. Nem ránk tartozik eldönteni, hogy a gyarmatosítás mennyiben volt jogos vagy jogtalan, de azt le kell szögeznünk, hogy a misszionáriusok, ha igénybe is vették a gyarmatosítók védelmét, önzetlenül, abban a tudatban, hogy Krisztus küldetésében járnak, hagyták el házájukat és egészségüket s életüket kockáztatva hirdették az evangéliumot. Ezáltal a fejlődő népek igazi tanítóivá és atyáivá lettek és ennek megfelelően hálaükban, szeretetükben, ragaszkodásukban is volt részük. A gyarmatosítók elleni lázadások nem irányultak szükségképpen a misszionáriusok ellen. Ratzinger bíboros egyik írásában nem alap nélkül arra a visszás tényre is felhívja figyelmünket, hogy sokszor azok, akik az afrikai népeket az európai kultúrától és kereszténységtől akarják felszabadítani, ezt egy számukra idegen, tehát importált ideológia segítségével teszik!

AZ INKULTURÁCIÓ NEHÉZSÉGEI

Más egy bizonyos inkulturáció szükségességét hangoztatni és más azt már meg is valósítani. Sokan egy afrikai teológiát követelnek, de amit annak neveznek, az végeredményben szintén európai agyakban született meg. Tulajdonképpen nincsen egységes afrikai kultúra, hanem sok afrikai kultúra van, melyek részben ellentmondanak egymás-

nak. Meg aztán melyek az ún. európai kultúrában azok az elemek, melyek tisztán csak az európai népeknek felelnek meg s melyek azok, melyek egyetemes, maradandó emberi értékeket képviselnek és ezért minden nép által asszimilálhatók? Nehéz e kérdéseket megválaszolni. Azt is szem előtt kell tartanunk, hogy az európai népek keresztény kultúrája nem máról-holnapra fejlődött ki, nem is a teológusok zöld asztalánál született, hanem hosszú fejlődés folyamán az európai népek keresztény életéből fakadt. Az afrikai népek sajátos keresztény kultúrája is az afrikai kultúrák és a keresztény hit szimbiózisának a gyümölcse lesz.

Teljesen illuzórikusnak tartjuk azt az ötletet, hogy az Egyház hittanát a zéró pontig kell visszafejleszteni és abból kiindulva a különböző népeknek megfelelően több irányban felépíteni. Egyrészt az Egyház hittanításának egységesnek kell lennie. Nyelvezetben, módszerben lehetnek eltérések, a lényeget tekintve azonosnak kell lennie. Másrészt a zsidó kultúrkörbe való begyökeresítésétől nem is szabad eltekinteni, mert Isten az Ószövetség népéhez intézte ígéreteit és váltotta valóra Jézus Krisztus által. Ezt a konkrét történelmi tényre kell az Egyháznak a világ végéig hirdetnie. Az a tény, hogy az Egyház a dogmák megfogalmazásában a görög lét-filozófiából vett fogalmakat használta, nem jelenti még, hogy így megmástitotta volna a hitet, hisz épp azért használta e fogalmakat, mert a hit meghatározására és körülírására alkalmasnak ítélte őket. S mivel az Egyház hite lényegében nem változik, bármely új kategóriákkal vagy hasonlatokkal is próbáljuk a hitet kifejezni, sohasem taníthatunk olyasmit, ami az Egyház görög kategóriák segítségével kifejtett hitének ellene mondana.

Érthető tehát a római szinódus zárószavának óvatos fogalmazása. Az inkulturáció szükséges, de ne értsünk alatta csak külső alkalmazkodást. Jelenti a különböző helyi kultúráknak az evangélium által történő bensőséges átalakítását, a kereszténységbe való integrálódását, s a kereszténységnek bennük való meggyökeresedését. Ez azonban, ahogy VI. Pál pápa mondotta, csak akkor sikerülhet, ha az evangélium jóhírét hirdetjük a népek közt.

DIALÓGUS ÉS HITHIRDETÉS

A szinódus a második vatikáni zsinat szellemében kijelenti, hogy a katolikus Egyház semmit sem vet el abból, ami a nem-keresztény vallásokban szent és igaz; őszinte tisztelettel szemléli azokat a magatartási formákat és életmódokat, parancsokat és tanokat, melyeket vallanak, még akkor is, ha sokban nem felelnek meg annak, amit igaznak hisz. De még ezekben a megnyilatkozásokban is feltalálja a krisztusi igazság egy-egy sugarát. Ezért buzdítja híveit, hogy folytassanak párbeszédet a nem-keresztényekkel, működjenek velük együtt. Így mutassák be nekik a keresztény hitet és életet s ugyanakkor fejlesszék tovább azokat a lelki és erkölcsi, társadalmi és kulturális értékeket, melyek ezekben a vallásokban fellelhetők. Nem szabad azonban a dialógussal a hithirdetést helyettesíteni, sem a kettőt egymással szembehelyezni. A másvallásúakkal folytatott dialógusban hitbeli meggyőződésünket megvallanunk és nem elhallgatnunk kell. A dialógus célja ne csak az legyen, hogy a másvallásúak kultúráját és vallásuk igaz értékeit jobban felis-

merjük, hanem hogy keresztény hitünk igazságai által megvilágosítsuk s meggyőzzük őket, hogy „Nincs üdvösség senki másban, mert nem adatott más név az ég alatt az embereknek, amelyben

üdvözülhetnénk“, mint Jézus Krisztus neve (Ap Csel 4,12). Ő az emberiség egyedüli megváltója és felszabadítója, ezért az angyal születése misztériumát e szavakkal nyilatkoztatta ki Józsefnek: „Ne félj attól, hogy feleségül vedd Máriát... Fiút fog szülni, akit te Jézusnak nevezel, mert ő szabadítja meg népet bűneitől“ (Mt 1,20—21).

GYERMEKEKNEK

OTTÓ ATYA LEVELE

Kedves Gyermek, bizonyára ballottátok ezt a szót: advent? Vajon mit jelenthet? Ez az az idő, amikor meggyújtjuk az első gyertyát az adventi koszorún. Ezt a napot advent első vasárnapjának nevezzük. Egy hét múlva — advent második vasárnapján — gyújtjuk meg a második

aki Isten egyszülött fia. Advent tehát előkészület a Jézuska eljövételére, amelyet szentkarácsony ünnepének nevezünk. Erre kicsinek, nagyoknak, fiataloknak és öregnek fel kell készülnie. Hogyan? Esténként bensőségesen imádkozunk. Énekelni is lehet, aki szépen énekel, kétszeresen imádkozik. Énekelhetjük ezt a szép szenténeket a Hozsannából (9. sz.):

„Ébredj ember mély álmodból, megszabadulsz rabságodból, közelít már üdvösséged, eltörlik már minden vétkeid.“

Szüleid biztosan tudják ezt a szép éneket és megtanítják neked is. Az előkészület másik formája az „éberség“, ami annyit jelent, vigyázol, ne hogy rosszalj, azaz bűnt kövess el. Nézd meg ezt a képet baloldalt:

Középen áll J... (ide bérbatod a nevét, ha felismered, ki áll a kép közepén), körülveszik az a . gy A kép azt a pillanatot mutatja, amikor J... eljön az utolsó ítélet napján, hogy a jókat felvegye magához a mennybe, az örök isteni boldogságba. Amint látod, egy jó embert éppen felemel az angyal. A másik annyira el van foglalva saját dolgaival, hogy csodálkozik, nézi, mi is történik itt, — közben lemarad az örök életéről. A képet kifestheted, úgy sokkal szebb lesz. Ennek az utolsó eljövételnek előképe Jézus karácsonyi születése, amikor eljött hozzánk gyermek képében.

Persze nem csupán azt akarta megmutatni, hogy milyen lesz végső eljövetelek, hanem meg akart váltani bennünket bűneinktől. Isten visszafogad bennünket — ha követjük és szeretjük Jézust — az istengyermekességbe, amelyet ősszüleink, Ádám és Éva elvesztettek a bűn által. Milyen jó, atyailag gondoskodó az Isten, hogy elküldte egyetlen fiát, Jézust, aki gyermek képében érkezett hozzánk.

Ezt ünnepeljük szentestén és karácsony szent ünnepén. A képen láthatod még Jézus édesanyját, Szűz Máriát és nevelőatyját, Szent Józsefet. Hogy rajtuk kívül kit látsz még, azt neked kell elmondanod... .

gyertyát. Majd egy újabb hét elmúltával a harmadikat és később a negyediket advent negyedik vasárnapján. Ha odakint besötétedett, és leoltjuk a lámpát, kikapcsoljuk a televíziót, sötét van a

szobában is, a kicsi gyertya fénye megvilágítja a szobát. Igaz, hogy halványan, de mégis látunk valamit. Később, több gyertya fényénél többet látunk. A növekvő fények arra figyelmeztetnek: nemsokára eljön a Fény, azaz a Jézuska,

Szentestén énekeljétek együtt: „Mennyből az angyal, lejött hozzátok, pásztorok, pásztorok; Hogy Betlehembe sietve menvén lássátok, lássátok.“

Szeretettel: Ottó atya

FIGYELEM! Anyagtorlódás miatt cikkünk egy részét következő számban hozzuk.

Találkozó Innsbruckban

Az Innsbruck és környéke magyar értelmiségének őszi találkozója több évtizedes hagyomány. Két szervezet is gondoskodik sikeres megrendezéséről. A Katolikus Magyar Értelmiségi Mozgalom (KMEM) mellett az Innsbrucki Magyar Egyetemisták és Akadémikusok Szövetsége (IMEASZ) hagyományos együttműködéséből már sok tartalmas tanulmányi összejövétel született. Az Irgalmas Nővérek lelki gyakorlatos házában mintegy 75-en vettek részt a „Haza – hazállanság” címmel meghirdetett november elején rendezett ankéton.

A programot a Genfből érkező Hendi Ilma író nő nyitotta meg „Kozmopolitasság – mai sorskérdések” című kultúr-filozófiai elmélkedésével, az alaptéma elenpólusaként. A tulajdonképpeni témát dr. Szabó-Alapy Emese orvos és pszichológus vázolta fel „A haza és otthon jelentősége az antropológiai tudományok szemszögéből” című kitűnő előadásával. Élénk érdeklődéssel fogadott gondolatmenetében elsősorban arra mutatott rá, hogy az otthon jelentő emberi kisközösség természetünkbe írt törvényszerűség igénye és emberi személyiségünk egészséges kiterjedésének feltétele. Ennek kigazdálkodása, illetve tágabb köre hordozza azokat az értékeket, amelyek otthonunkat hazává szelészítik. Az elméleti előadásban felmerülő gyakorlati kérdésekre tulajdonképpen a kastli Magyar Gimnázium nagy örömmel fogadott diákjainak műsora és a találkozót záró kerekasztal választott.

A diákcsoport az 1956-os forradalom 30. évfordulójára kiadott irodalmi lapjából, a „Koldusdiák”-ból idézve mutatta be, hogy mit tud és hogyan gondolkodik ez a forradalom után született nemzedék az akkori eseményekről. A 9 kérdésre adott különböző válaszok mindenekelőtt öszinteségükkel arattak sikert. De idéztek a diákok folyóiratuk más oldalairól, iskolai dolgozatokból vett részleteket is. A haza fogalmát az egyik diák így sűrítette szavakba: „A haza nem táj, szép vidék, idillikus környezet, hanem egy hatalmas, szabad, de szoros közösség, – egy olyan történelmi méretű közösség, amelynek nemcsak a ma élő magyarok tagjai, hanem a meghaltak is, őseink,

akik a hazát szolgálták; de ugyanígy közenk tartoznak a még meg nem születettek, a jövő magyar nemzedéke”. A diákok között szerepelt külföldön született, hazulról jött, de Felvidékről és Erdélyből származó fiatal is. Önálló gondolkodásukkal valamennyien sikert arattak a hallgatóság soraiban. A résztvevőket a felvetett témán túl is foglalkoztatta a Magyar Gimnázium sorsa, a feltett kérdésekre dr. Ritter Márton igazgató és Rőcsey János tanár adott felvilágosítást.

„Van-e az emigránsnak hazája?”, erre a kérdésre a találkozót bezáró kerekasztal résztvevői kerestek választ. Hol vagyok otthon? Ha a haza jog, akkor az emigránsnak inkább van hazája, mert az otthonélők nem lehetnek honukat hazájukban. A haza erkölcsi fogalom – mondották –, amelyet kibővíti a kultúra, a nyelv. A „Haza a magasban” értelmezésben minden magyar megtalálja otthonát bárhol a világban. Ilyen és ehhez hasonló meghatározások jeleztek azt az elmélyedő együttgondolkodást, amely meghozta ennek az idei őszi találkozóknak sikerét Innsbruckban.

A hagyományos szombati fogadást az IMEASZ rendezte a Mindszenty Diákotthonban. A ház gazdájának, Gróh Béla igazgatónak vendéglátó figyelme és a pompás magyar büfé Elek László összeállításában jó háttérrel nyújtott az emberi kapcsolatok elmélyítéséhez és méltán hangolta dalos jókedvre a megjelenőket.

A vasárnapi koncelebrációs misében Kozma György SJ, Nyers János SDB és Vass György SJ vettek részt. Vass György, az innsbrucki rendi főiskola dogmatika tanára prédikációjában a 30 évvel ezelőtti hetek és hónapok hősi halottaira és áldozataira emlékezett, a résztvevők lelki üdvéért könyörögtek.

A találkozó programjának előkészítése, a jelentkezők elhelyezése és zökkenőmentes, kedves ellátása a helyi KMEM csoport tagjainak, elsősorban Hanák Bea, dr. Meleghy Tamás és prof. Morel Gyula SJ gondos és odaadó munkájának köszönhető, melyet a közönség a téma komolyságához illő élénk érdeklődésével és fegyelmezett részvételével honorált.

Kovács. K. Zoltán

Európai magyar papok őszi konferenciája

Az ezévi konferenciát szeptember 29-től október 2-ig München mellett a főegyházmege lelki gyakorlatos házában – Schloss Fürstenried – tartották. Ott volt a konferencián *Irányi László* külföldi magyar püspök is. A hagyományos őszi konferencia már évek óta az európai papság testvéri találkozója. Az öszinteség és a gondok nyílt feltárása jellemezte a múltban és az idén is ezt a kedves találkozót.

Az elmélkedéseket *dr. Kerny Géza* ausztriai főlelkész tartotta. A háromnapos sorozat fő témája a papi hivatás volt: a magyar papi hivatások kibontakozása Szent István korában, Pázmány Péter idejében tapasztalt nehézségek és azok orvoslása, valamint Mindszenty bíboros kezdeményezése Nyugaton és annak a folytatása.

P. Prof. Mehrle Tamás a felszabadítás teológiájáról szóló két előadásban. A Hittani Kongregáció második állásfoglalását ismertette. *Dr. Liptay György*, az OMC igazgatója, szoltárokat magyarázott: „psallite sapienter” címen. *P. Szőke János* a hivatások ápolása terén

elért eredményekről és a további gondokról szólt.

Az Életünk-ről számolt be *Ft. Fejős Ottó* felelős szerkesztő. Új a lendület, de a lap célja marad: lelki táplálék a szorvány magyarjainak. A lap szellemi és anyagi támogatása nagyon fontos. *Dr. Gróh Béla* az ausztriai magyar papság nevelési sikereiről számolt be.

P. Prof. Békés Gellért, dr. Skultéty Csaba és Czupy József a magyar értelmiségi mozgalomról, a Pax Romaná-ról számoltak be. A mozgalom az egyház felszólítását a missziós munkára komolyan veszi és zsinati szellemben dolgoznak. Remélik, hogy a lelkészekkel az együttműködés szorosabb lesz.

A Kastli Magyar Gimnázium helyzetét *dr. Ritter Márton* igazgató ismertette. Az iskolának vannak személyzeti és anyagi gondjai. A jövőben a papi hivatások érdekében is jobban kívánnak közreműködni. *P. Dr. András Imre* szociológus a laikusok lelkipásztori munkájának lehetőségeit mérlegelte a magyarországi egyházmegegekben. *Dr. Frank Miklós*, a Szabad Európa Rádió munkatársa, a magyar katolikus egyhá-

Liturgikus naptár

Szerkeszti: Boros László

ADVENT

A karácsonyi ünnepkör bevezető része az advent. Természetes, hogy ez a bevezető rész csak azután keletkezett, amikor az Egyházban elterjedt a karácsony megünneplése, tehát az V. századtól fogva. (A neve a latin adventus: eljövétel szóból származik és ez a név jelzi, hogy ez az idő az Úr eljövételére emlékeztet.)

December 8. A szeplőtelen fogantatás ünnepe.

A miseruha színe: fehér, Gloria. Credo. Saját prefáció

Mindjárt az egyházi év kezdetén, december 8-án csodálja meg a liturgia a megváltás nagy napjának kedves csillagát és dicsőíti azt a hittitkot, hogy Mária Isten különös kegyelméből, Jézus Krisztus érdemeiért az eredeti bűn minden feltöltőtől ment maradt. IX. Pius 1854. december 8-án mint isteni kinyilatkoztatást kihirdette ezt a tant.

December 14. Advent III. vasárnapja (Örvendesz vasárnap).

A miseruha színe: rózsaszín. Credo. Szólhat az orgona.

Az adventi öröm vasárnapja. Az egész istentisztelet alaphangulata az öröm.

December 21. Advent IV. vasárnapja

A miseruha színe: viola. Credo.

Az adventi bizonyosság vasárnapja. Itt a legfőbb ideje karácsonyi gyónásunk elvégzésére, hogy tiszta szívvel fogadhassuk Üdvözítőnket. A mai szentmise énekei magasztalják a Szűzanyát, aki által az Ige testet ölthetett.

KARÁCSONYI ÜNNEPKÖR

December 25. Karácsony ünnepe.

A miseruha színe: fehér. Gloria. Credo. Saját prefáció.

Ma talán az egyetlen ünnep, mely mutatja, hogy mit tud adni a liturgikus év a polgári évről, ha a liturgia szelleme átjárja. Az egyházi szín az ünnepek alatt fehér. A templomban újra szól az orgona. A szentmisében újra felhangzik a Glória, a legmegfelelőbb imádság karácsonyra.

A karácsonyi liturgiának sajátossága a három mise. Ennek keletkezését Jeruzsálemre lehet visszavezetni. Az ottani őskeresztények éjjel is tartottak egy istentiszteletet a betlehemi barlangban, ahol az Ige testté lett. Hazafelé menet hajnalban is egyet a város szélén levő feláradás templomában. Végül magán e napon a jeruzsálemi főtemplomban is volt ünnepélyes istentisztelet. Ezt vetették példaképül Rómában is a Karácsony megünneplésére. Éjjelkor a nagyobb Mária-templomban gyűltek össze, mert itt őrzik ma is a jászol néhány darabkáját és így ez volt a betlehemi barlang a rómaiak számára. A második mise hajnalban a görög udvari templomban, Szent Anasztázia templomában volt, mert anasztasis: feltámadás. Végül a harmadik miszi eseményekről adott tájékoztatást. Ecseltelte a hierarchia feltöltésének gondjait is.

Ami a konferencián elhangzott, az tárgyilagos, élethű és a lelkipásztori munkában jelentős információt és támaszt adó témakör volt. Ezt bizonyította a konferencia témáihoz hozzászólók száma. Az idő rövidege miatt sajnos minden előadást és hozzászólást rövidebbre kellett szabni. MET

sét egykor a főtemplomban, a Szent Péter templomban mondták, ma ismét a Mária-templom a stációs-templom.

December 26. Karácsony másnapja. Szent István első vértanú ünnepe.

A miseruha színe: piros. Gloria. Karácsonyi prefáció.

Szent István a hét első diakonus egyike. Legelőször szenvedett vértanúságot Krisztusért. Ünnepe a történelmi fejlődés szerint került Karácsony második napjára.

December 28. Szent Család vasárnapja.

A miseruha színe: fehér. Gloria. Credo. Karácsonyi prefáció.

A betlehemi jászol mellett fakadt a Szentcsalád tisztelete, ahol a kisdéd Jézus imáadására ott találták a pásztorok Szűz Anyját és nevelőapját, Szent Józsefet is. A liturgiába 1890-ban került és akkor a breviárium himnuszait maga a pápa, XIII. Leó írta meg.

Január 1. Kiskarácsony. Az Úr Jézus névnapja. Mária Istenanyaságának ünnepe.

A miseruha színe: fehér. Gloria. Credo. Prefáció a Szűzanyáról.

Erre a napra esik a Juliánus naptár behozatala óta (Kr. e. 40) a polgári esztendő első napja.

Január 6. Vízkereszt (Epiphania.)

A miseruha színe: fehér. Gloria. Credo. Saját prefáció.

Egyike az Egyház legrégebbi ünnepeinek és eredetileg az Úr születésének volt az ünnepe. A pogányokat a bölcsek képviselik, akik ma eljöttek hódolni a világ Megváltója előtt és ajándékol aranyat, tömjént és mirrhát vittek neki. A Szentírás csak bölcseknek nevezi és sem számukat, sem nevüket nem mondja meg. A középkor jámbor gondolkodása királyoknak tette meg őket. Az ajándékok számából Szent Leó pápa arra következtet, hogy hárman voltak. A IX. században nevet is adtak nekik: Gáspár, Menyhért, Boldizsár. A vízkereszt ünnepe több szentelmény is gazdagítja. Ezek a következők:

a) A vízszentelés (Vízkereszt). Az Úr Jézus keresztségének emlékére Keleten a keresztség szentségének kiszolgáltatása volt ez a nap. A keresztkút vizéből hazavitték és jámbor módon használták. Ennek emlékére ma az egész Egyházban vizet szentelnek.

b) A házszentelés. Sok helyen a pap ünnepélyes menetben megy a családok otthonába és ott imádság után a ház helyiségeit megszenteli. Az ajtó fölé odaírja a három király nevének kezdőbetűit az évszámmal.

19 G + M + B 87

c) Kréta és tömjénszentelés. A pap házi használatra krétát és tömjént szentel a család számára.

EGY MONDATBAN

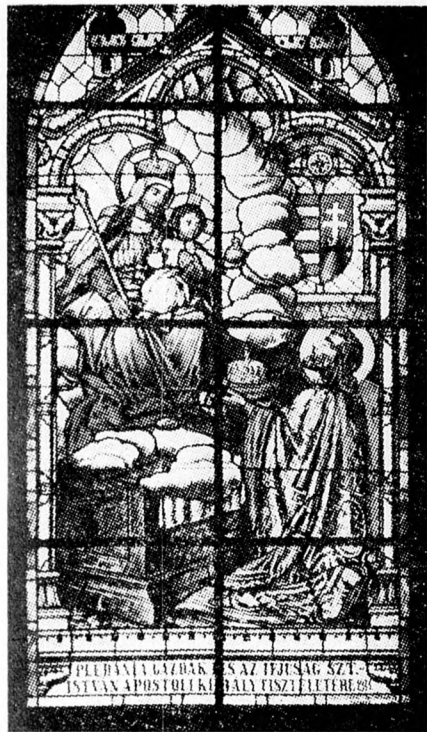
- *Teréz anya* júliusban meglátogatta Kelet-Berlinben alapított rendházát.
- *Szovjetunió.* Rigában és Kaunasban jún. 1-én 38 diakonust szenteltek pappá.
- *A leányfalui* lelki gyakorlatokon több mint 8.000 személy vett részt.
- *Vatikán.* Professzor Riberio ENSZ szakértő véleménye szerint a vallásüldözés a kommunista országokban világszerte fokozódott.
- *Csehszlovákia.* --Velehrad-- címmel új szamizdat folyóirat jelent meg fiatal teológusok szerkesztésében.

Papszentelés Máriacellben

(Az októberi számban megjelent cikk folytatása.)

A bensőséges imádság utáni kézzártéttel az Egyház ősi hagyományt gyakorol: Szent Pált így küldték apostoli térítő útjára. A kézzártétel jelenti a Szentlélek átadását a küldött számára, ebből származik a küldetés, egész életre szólóan. Az újmisést is életreszólgálatra küldi püspöke, ehhez csatlakoznak paptársai is.

A szentelés szertartása után az újmisést emlékképeket osztott ki, amelyek

címlelapján a vasaljai plébániatemplom üvegablaka látható színes nyomásban: Szent István király a koronát és országát a Magyarok Nagyasszonya védelmébe ajánlja. A belső oldalon az újmisést jelmondata van: „Isten kegyelméből vagyok, aki vagyok” (1 Kor 15,10).

Ebédre a Máriacelli bencés superior, P. Dr. Veremund Hochreiter hívta meg az újmisést, rokonait és a lelkészeket, élükön a püspökkel, a kolostor refektóriumába.

HORVÁTH BÉLA (1908–1975):

Karácsony

1. Szegények csillaga

A Csorda-úton csikorog a hó.
Havas szürét lerázza szépapó.
A döngölt agyagon szalmát egyenget,
Hogy a kis Jézus jászola legyen meg.
Mert mindenütt, ahol zizeg a szalma,
Valóban ott a Kisded Birodalma.
S bejő egy más öreg. Szakálla kender.
Mosolygó pásztorok püspök-süveggel
S ragasztott szárnyú pöttöm angyalok
Köszöntik a valódi Csillagot,
Szegények Csillagát, a forró nagy
kegyelmet,
Hogy pásztorok között pihog az Égi
Gyermek.

3. Nagy örömet hirdetek...

Daloljatok, didergő száműzöttek!
Hirdessük, társaim, az Isteni Szülöttet!
Vigadj ma népl! a megváltó mennyország!
Ez éjszakán megérkezik tehozzád.
Tomboljatok, ti bújos szegények,
Vigadjatok az Egek Hercegének,
Mert ez napon világra született ő,
Aki világot vala megteremtő.
Az Ég ma rebben a rideg göröngyön
S a régi gyászra újdun-új öröm jön.
Isten Fiának emberi
Szépségét kell ma zengenit,
Aki arcunkon drága képe-mását
Megigazítja isteni vonását
S hogy ékességünk igazán kitéssék,
Szabadságot szab ránk az új Szövetség.

Délután következett az újmisést ünnepléses üdvözlése a rendház dísztermében. Az ünnepséget a bécsi magyar egyházközség kórusa Halmos László: „Mind den földet Istent dicsérik” kezdetű szerzeményével nyitotta meg, majd a Lukács-kvintett Mendelsohn 120. zsoltárát adta elő. Ezután Lukács Judit cserkészünk Sirály József „Magyar papszentelésre” című versét szavalta, majd ismét zeneszám következett, a Lukács-kvintett ezúttal Corelli „La foglia” c. szerzeményével szerepelt. Újmiséstünk a gráci magyar egyházközség tevékeny tagja volt, ezért az első beszédet P. Nyers János gráci magyar lelkész tartotta, meleg szavakkal méltatva az újmisést. Ezt követően a 12 éves Lukács Katalin cserkész Chopin „Nocturne”-jét zongorázta olyan művésziességgel, hogy a számot meg kellett ismételnie. A magyar fiatalok üdvözlését Ráduly Kinga cserkész hozta: „Kedves Ottó bá! – mondotta – Mi, magyar fiatalok, köszönjük neked mindazt, amit értünk eddig is tétél. A magyar cserkészmozgalomnak egyik leglelkesebb munkása voltál. De most főként azt köszönjük Neked, hogy az Úr hívását követted és arra az útra léptél, amelyen Krisztus Egyházát, a magyar hazát és benne a magyar ifjúságot leginkább szolgálhatod. A Székelyföld leánya vagyok. Köszöntésemben Erdély hangja szól. Köszönjük Neked, hogy felvetted az apostolok nem könnyű keresztjét. Köszönjük, hogy reményt hoztál nekünk. Köszönjük Ottó bá, hogy a mai napon atyánk lettél!”

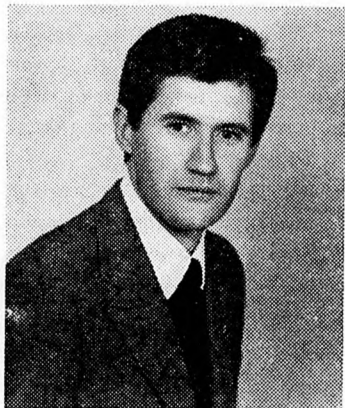
A mélyen vallásos Molnár-családnak ez a papszentelés osztatlan örömet nyújtott. A család köszöntését Fábián László tolmácsolta.

P. Szőke János SDB, püspöki helynök, az egyházi tekintélyt képviselte, s biztosította az újmisést, hogy a magyar papság a legnagyobb szeretettel fogadja körébe.

Az újmiséstől kívül megünnepeltük özvegy édesanyját is. Öt gyermekét példás módon nevelte fel és ezen a napon legfőbb vágya teljesült. Elhangzottak Szent Ágoston szavai: „Adjatok nekem jó anyákat és megváltoztatom a világot”. Mindenesetre öt gyermek elfogadása és felnevelése a hitben a magyarság ragyogó jövőjének lehetőségére utal, bizva abban, hogy lesznek követői. Grácot, az édesanya lakóhelyét és Párizst, az újmisést első állomáshelyét az édesanya szentolvasója köti majd össze.

A lelkes hangulatban lefolyt ünnepség – dr. Kerny Géza ausztriai főlelkész vezette – az újmisést köszönő szavaival, valamint a Szózat és a Székely himnusz eléneklésével fejeződött be.

Adjon az Úristen számos papot nekünk. Imádkozni értük viszont nekünk kell. F— K—

MOLNÁR OTTÓ 1950. dec. 22-én született Magyaránadalján, Vas-megyében. Szüleivel együtt 1956-ban hagyta el Magyarországot. Elemi iskoláit Stájerországban, a gimnáziumot Kastl-ban

SKULTÉTY CSABA:

Magyarok a fjordokban

A 30 évvel ezelőtti menekülési hullám Skandináviába is szép számmal sodort magyarokat. A súlypont, akkor és azóta is, Svédország, ahol a magyar anyanyelvűek létszáma 23–25 ezerre tehető, ami a nagyobb góccokban lehetővé tesz bizonyos helyi közösségi életet. Merőben más a helyzet a déli és a nyugati szomszédnál: Dániában mindössze vagy 800, Norvégiában 1000–1200 magyar él. E két ország magyar katolikusainak, csaknem három évtizede, Oszló székhellyel, Horváth Kálmán jezsuita atya a lelkipályozója, akinek újabb, alkalmi lehetőségei szerint, a norvég szolgálatban dolgozó, ugyancsak jezsuita Sárosi József páter a segítőtársa.

Hogyan foglalhatja össze háromhetes dániai és norvégiai körútja benyomásait egy világi személy, akit a nyugati magyar katolikus értelmiség összefogására törekvő Pax Romana mozgalom képviselőjében Horváth atya meghívott? A cél a szórvány meglátogatása, előadással egybekötött eszmecsere, az északi peremre került magyarok életének közös mérlegmegvonása, a megmaradás feltételeinek vizsgálata, a gondok és perspektívák megvitatása, végeredményben a lelkipályozó fáradozásának a támogatása volt. Aarhus, Dánia második legnagyobb városa, majd Koppenhága, utána Oszló, a hozzá közeli Drammen, valamint a már teljesen az Óceán felé tekintő Stavanger olajváros és Trondheim, a norvég kereszténység és állami-ság bölcsője — ezek voltak az állomások.

Már az első dániai összejövetelen megüti a fület egy végigvonuló alaphang: „Európán kívül érezzük magunkat”. A némi keserű mellékizzal tett megállapítás elszigeteltséget, távolságot, magyar vonatkozásban a nyugat-európai magyarság életéből való kívülmaradást, Magyarország és a Kárpát-Medence messzeségét jelenti. Fokozott mértékben tapasztalható ez Norvégiában. A látogatásban csak ott, a helyszínen tudatosodik az ország földrajzi fekvése és szinte valószínűtlen formája, egyben az, hogy Olaszországot is meghaladó területén alig négymillió ember él. Köztük, néhány település körül csoportosulva, magyarjaink. Jónéhányuk számára, főleg a nappali világosságban csak alig néhány órára részesülő téli évszakban, még Oszló is csak nehezen érhető el, — az az északi életformájú főváros, amelynek lakói barátságosak ugyan, de zárkóztak: a kedélyt, a sarki eszpresszót, az érintkezés magyar ember számára természetes kereteit nem ismerik. Maga a társadalom pedig, természetesnek vett anyagi jóléte és lesújtó méretű elvilágiasodása közepette olyan értékszemléletben él, amely az odakerült magyarnak, ha csak egy kicsit is kereszténynek érzi magát, aligha lehet vonzó.

Persze el is lehet benne merülni. Ami a magyarságtudatot illeti, Dánia, Németországgal fennállott történelmi határviszályai és ezzel kapcsolatos kisebbségi tapasztalatai nyomán még úgy-ahogy elfogadja, hogy vannak más anya-

végezte és 1971-ben érettségizett. Katona idejét Ausztriában szolgálta le, majd a gráci egyetemen teológiai és történelmi szakon szerzett tanári képesítést. Hat esztendőn át, ugyancsak Stájerországban, egy kereskedelmi szakközépiskolában tanított. Teológiai tanulmányait és szemináriumait a svájci Fribourgnban végezte.

nyelvű állampolgárai is, Norvégiában azonban ez, a közfelfogás szerint, csak a lappokra érvényes: a többi, a külföldről érkezett jövevény tartozik *mielőbb* norvéggé válni. A társadalomnak ez a nyomása főleg a fiatal korban oda-kerülteknél és a második nemzedéknél messzemenően eredményesnek bizonyult. Most októberben, 1956 évfordulóján az egyik újság fényképes tudósítást közölt egy Béla keresztnevű (a teljes nevét is kiírták) akkori menekülttről, aki teljes lelki, mondhatni tősgyökeres norvégiságát igyekezett bizonygatni. Hogy ezt a jóízű olvasó hogyan fogadta, már más kérdés. De, hál'Istennek, vannak másfajta kárpát-medencei újnorrég polgárok is, olyanok, akik magyarságukhoz és új otthonukhoz (a második nemzedéknél már szülőföldjükhöz) való hűségüket össze tudják egymással egyeztetni. Ők azok, akiknél, szívderítő meglepetésként, távoli fjordok mélyén is, mély magyar irodalomszeretetet tükröző zsúfolt könyvespolcokra találni. A körút találkozói ilyen norvég magyarokat hoztak össze.

Mondhatni egyöntetű a megállapítás: évtizedeink dán és norvég társadalmában nem könnyű sem magyarnak, sem kereszténynek maradni, még kevésbé a gyereket ilyenek megőrizni. Egyikhez is, másikhoz is, de főleg mindkettőhöz, jelentős adag szívósság szükséges. Mint a nyugati diaszpórában majdnem mindenütt: a legszilárdabb támasz a magyar lelkiszolgálatban dolgozó pap, aki felkeresi nyájának szétszórt tagjait, aki — ez a protestáns illetve hitkérdésben messzemenően közömbös Skandináviában különösen fontos — mindenki rendelkezésére áll, hozzá mindenki fordulhat és aki — éppen azért, mert többnyire teljesen egyedül végzi feladatát — maga is szolidaritást, támogatást igényel. Más nagy szórványokhoz — kiragadott példával az olaszországihoz és a dél-franciaországihoz — hasonlóan ezek az időnkénti, olykor évente csak egyszer-kétszer vagy esetleg háromszor tartott magyar misék, a velükjáró összejövetellel, gondok és gondolatok kicserélésével, tanácskérésrel, hónapokra nyújthatnak támaszt, segítséget. Egyben kaput is nyitnak azoknak, akik — akár mint magyarok, akár mint keresztények — eltávolodtak és később, életük tanácstalanságában vagy egy érettebb szakaszba lépve, keresik a visszavezető utat.

De a világ Skandináviában is nagyot változik. Új menekültek jönnek, zömmel Ázsiából, többségükben még csak nem is keresztény kultúrkörből. Velük új problémák keletkeznek: az azelőtt nyelvében és protestáns keresztény vallásában egységes Norvégiának hamarosan — részben már ott is született — olyan állampolgárai is lesznek, akik színesbőrűek és mohamedánok vagy buddhisták. Kóstolót adott ebből a változó világból az a — ez esetben keresztény — szertartás, amely az Oszlótól dél-nyugatra lévő Drammenben a magyar összejövetelt megelőzte: a katolikus fatemplomban vietnamiak tartottak esküvőt. Katolikus vietnami jegyespár és násznép, vietnami templomi énekekkel. Az esketés norvég nyelven folyt, az eskető pap pedig az új helyi plébános — a magyar Sárosi atya volt.

A múlt kiesett hatalmunkból, — a jövődönék urai vagyunk!
Széchenyi István

A Magyar Gimnázium hírei

Mivel idén a tanévet a szokottnál később, vagyis csak szeptember közepén kezdtük, az első két hét az ismerkedéssel telt el.

Október 2-án került sor a bajor iskolákban általánosan előírt „Wandertag”-ra. Amint a nap német elnevezéséből látszik, ilyenkor a diákok a környéket járják, hogy azt jobban megismerjék, s értékelni tudják a szabad természetet. A kisebbek, természetesen közeli célt, a nagyobbak távolabbat választottak, de mind talált magának valamiféle helyet, ahol játékkal, szalonnasütéssel, vagy esetleg komolyabb kulturális program lebonyolításával tett eleget eme (kellemes) kötelességnek.

A kirándulási napot követő szombaton, okt. 4-én, az iskola volt diákjai („Alumni”), rendeztek a felsőtagozatos diákok számára információs napokat. A rendezvény nemcsak tárgya miatt volt sikeres, hanem azért is, mert a diákoknak megmutatta, mennyire fontos és milyen hasznos a mostani és a volt diákok összefogása.

Október 8-tól 10-ig a 13. osztály tanulói Erlangenben vettek részt az ottani egyetem által megszervezett információs napokon, ahol az e tanév végén érettségiző diákok az „egyetemi élettel” és a rájuk váró munkával ismerkedhettek meg első kézből.

Október 16-án népes diáksereg vett részt a KMEM (Katolikus Magyar Értelmiségiek Mozgalma) müncheni rendezvényén, amelyen a Svájcban élő magyar történész, Gosztanyi Péter előadását hallgatták meg.

Október 18-án, Mannheimben szerepelt az iskola, az ottani október 23-i ünnepségen. Az énekkar először egy ökumenikus istentiszteleten énekelt, utána az ünnepség keretmúsortként kórus-, ének- és táncműveket adtak elő. A műsor keretében került sor a Foky-Gruber Gyula által komponált „Európai Himnusz” ősbemutatójára is.

Az iskola a maga ünnepélyét okt. 25-én rendezte, amelyre a helyi előkelőségeket is meghívtuk, többek között a bajor parlament újonnan megválasztott képviselőjét. Az igazgató ünnepi beszédében röviden ismertette az októberi forradalom eseményeit, majd aktuális problémát is megemlíttet, hogy t. i. igen sok nyugaton élő ember is abban a tévhitben él, mint ha a mai Magyarországon tapasztalható viszonylagos anyagi jóléttel a mai magyar kormány megvalósította volna az októberi hősök céljait, s rámutatott az ezekből adódó következményekre: a német hatóságok sokszor erre a jólétre hivatkozva tagadják meg az új menekülteknek a menedékkérelmet, mert arra hivatkoznak, hogy „ma a magyaroknak jól megy”. Az ünnepséget az intézet kertjében elhelyezett emlékmű megkoszorúzása fejezte volna be, ha közben meg nem eredt volna az eső. Így a koszorút csak jelképesen lehetett elhelyezni.

Ugyanazon a napon volt a szülői értekezlet is. A megbeszélés élénkítésére Papp tanár úr néhány jolsikerült diapozitívot vetített az iskola életéről. Ezen a napon ülésezett a bajor iskolatörvények által előírt „iskolafórum” (Schulforum) is, amelynek tárgya a dohányzással kapcsolatos újabb rendelkezéseknek a gyakorlatba való átültetése volt.

Sok diák — és szülő — alig tudta kívánni a következő hét végét, mert október utolsó napja és november első két napja iskolai szünet volt. A legtöbb növendék arra használta fel az időt, hogy szüleihez utazzon, de igen szép szám-

mal voltak olyanok is, akik különböző családokhoz kaptak meghívást. A növendékek szülein kívül német és amerikai családok is vállaltak egy-egy diákot, diáklányt. Így nemcsak a szünet telt el kellemesebben, hanem sok növendéknek alkalma nyílt a német nyelv gyakorlására is. Szeretnénk ezt a „mozgalmat” még jobban kiépíteni, hogy növendékeink az iskolánk súlypontját alkotó nyelveket ne csak iskolai, hanem valóban anyanyelvi szinten tanulhassák és gyakorolhassák.

Egy lelkes kis csoport, Rőczey tanár úr vezetésével, nem „szünetelt”, hanem Innsbruckban résztvett az ottani Pax Romana találkozóján. Ezen a találkozón nemcsak az általuk szerkesztett „Koldusdiák” ezidei számát mutatták be, hanem majd egy órán keresztül — a jelenlévők kérdéseire felelve — elmondták, hogy mit is éreznek a „mai fiatalok” akkor, ha a „hazáról” van szó. Fiataljaik megmutatták, hogy nemcsak betanult műsort tudnak jól előadni, hanem váratlan kérdésekre is tudnak előre meg nem fogalmazható válaszokat adni.

November első szombatján ismét az „Alumni” lépett „működésbe”: a Pendely-együttes és több volt diák és-lány segítségével „táncházat” rendeztek, amelynek igen nagy sikere volt.

Még egy dolgot kell megemlítenem, amely szerény kezdeményezésnek látszik ugyan, mégis nagy jelentőségű: A „Les Amis de Kastl” (Kastl barátai körének) ügyvezetője, Geisenhoffer úr, ebben az esztendőben hetenkint 10 színházjegyet ajándékoz diákjainknak. Igyekezzünk olyanokat kiválasztani, akik nemcsak érdeklődnek a színházi előadások iránt, hanem azokat jó munkával és rendes magaviselettel meg is érdemlik.

A „jó munkáról” még valami eszembe jut: Október közepén megindult a cserkészélet is. Az első csapatgyűlésen viszonylag kevesen voltak jelen, de az érdeklődés igen nagy. Persze, a cserkészcsapat nehézségei minden évben ugyanazok: mire sikerül „kitermelni” néhány vezetőt, érettségire kerülnek, s így évről-évre újra kell kezdeni a vezetőképzés munkáját. Igaz, hogy sokan ezért azzal vádolnak minket, hogy Kastlban nem folyik rendes cserkészmunka, s közben elfelejtik, hogy az érettségi után kikerült vezetőink hány más csapat munkájába kapcsolódnak bele, s végeznek kitűnő munkát. Így aztán a mi csapatunkban elvetett mag természetét mindig mások aratják le. Nem hiszem, hogy a magyar világ-cserkészletnek volna annyi és ilyen jól kiképzett cserkészvezetője, ha Kastlnak nem kellene állandóan lemondania „kész” vezetőiről, s ha nem kezdenénk minden évben újra ezt a sziszifuszi munkát! A cserkészlet továbbra is iskolánk egyik büszkesége marad!

A kastli krónikás

A magyarok legkedveltebb találkozóhelye a hagyományos müncheni

M A G Y A R B Á L

Az eddigi nagyszerű keretek között

1987. február 14-én, szombaton

20.00 órai kezdettel a HOTEL BAYERISCHER HOF (Promenadepl. 2-6, München 2) dísztermeiben tartjuk. Felvilágosítás 1987. január 14-től, 18.30-21.00 óráig a ☎ (0 89) 53 17 85 telefonszámon.

Kérjük honfitársainkat és barátainkat, hogy rendezvényünk dátumát már most jegyezzék elő a naptárba!

A Diákszövetség Müncheni Csoportja
— Bárendezőség —

Ötvenhat a frankfurti könyvkiállításon

Áldozatkész barátaink jóvoltából ismét helyet kaptak a magyar emigráció sajtótermékei a *Frankfurti Könyv Világkiállítás-on*. Jó szomszédaink voltak: angol, osztrák és német könyvkiadó vállalatok, így nagylétszámú látogató közönségre számíthattunk. Épp ezért látható helyre raktuk idegennyelvű újságjainkat és könyveinket; a *Donau-Bote* német-francia és angolnyelvű példányait, a müncheni *Freie Presse* füzetit, a svájci *Ost-Institut* kiadásában megjelent könyveket: dr. Gosztanyi Péter és dr. Révész László munkáit és Payer András remekművét, az *Armati Hungarorum* díszes kötetit. Szenzációs újdonságnak számított a Romániában született, német származású Johann Urwisch: „Ohne Pass durch die UdSSR” (Útlevel nélkül a Szovjetunióba) című kétkötetes műve. A szerző 25 évig volt politikai fogoly és végigjárta a Szovjetunió haláltáborait. Lengyelek, németek, magyarok és románok szenvedtek ott Sztálin haláláig. Az ő sorsukról szól a bőven illusztrált könyv.

Justus B. Bühlow: *Ostrevolution* c. könyve ugyancsak a Szovjetunió rabigája alá hajtott népek lázadásainak hiteltelen történetét ismerteti. Kiss Ernő: „Zwischen zwei Sternen” — (Két csillag között) című regényes életrajza, nem csak a vörös, hanem a fehér csillagok vádirata is. Illyés Elemér: *Siebenbürgen im Wandel* című munkája Erdély helyzetét tárja a német olvasó elé.

Kiállításunk tekintélyes részét természetesen a magyarnyelvű könyvek és újságok foglalták el. Az érdeklődők ingyen vihették többek között a *Nemzetőr*, *Életünk*, *Katolikus Magyarok Vasárnapja*, *Szivárvány*, *Hazánk*, *Irodalmi Újság*, *Magyar Egyházi Tájékoztató* és az ausztráliai *Magyar Élet* legfrissebb számait. Magától értetődően nem hiányoztak 56-os szabadságharcunk könyvei sem: *A magyar forradalom és szabadságharc a hazai rádióadások tükrében* (Új Hídfő kiadás), *A befejezetlen forradalom* (SMIKK-kiadás), Oltványi László: *Harcok Dél-Budapesten* (Nemzetőr kiadás), *A forradalom tanúi* (Nemzetőr kiadás), Pongrácz Gergely: *Corvin* köz és a Forradalom sajtója, stb.

Idén nemcsak magyar irodalmat és művészetet, hanem történelmi dokumentumot is nyújtottunk a szüntelenül áramló közönségnek. Jól látható helyen felállított televízió készüléken naponta ötször mutattuk be az 56-os szabadságharcról készült 90 perces, német szöveggű video-filmet. Sokan megálltak és megdöbbenve nézték a számukra eddig ismeretlen jeleneteket. Több ezer ember élte át a magyar ifjúság hősi napjait. Jöttek fiatalok és öregek, németek-olaszok-angolok, sőt japánok és kórciaiak, meg magyarországi turisták is.

Már a második napon fölkerestek bennünket a magyarországi „hivatalos” kiállítók, írók, újságírók és irodalmi szakemberek. Magukkal hozták a *Magyar koronázási jelvények* című, gyönyörű színes képekkel illusztrált könyvüket, a Magyar Nemzeti Múzeum kiadását és megkérdezték tőlem, hogy szabad-e azt feltenniük a mi kiállításunk polcára? — Persze, hogy szabad, — válaszoltam — oda az emigrációban készített Szentkorona kép mellé, hiszen nincs emigrációs korona és otthoni korona, csak Szent István koronája létezik. Nincsen amerikai magyar, romániai magyar, vagy magyarországi magyar, csak becsületes magyar van és becsületlen magyar. Az Önök otthoni kidávnya ne-

künk nem szégyen, hanem dicsőség. De az Önök könyve alatt áll a mi televíziónk, amelyen reggeltől estig, szünet nélkül fogjuk mutatni az 56-os forradalom filmjét. Maradhat így is a könyv? — Maradhat! — volt a rövid válasz.

Később díszhelyre került a *Saccula Hungariae* című, művészi kiállítású, tízkötetes zsebkönyv is, amely a Széchenyi Művészeti Központ gondozásában jelent meg Budapesten. Ez a gazdag dokumentumtár magában foglalja történelmünk hagyományait, Szent István intelmeitől kezdve, Mikes Kelemen törökországi levelein keresztül egészen Illyés Gyula és Sütő András idézetekig.

Különös kitüntetésnek számított, hogy a Német Szövetségi Köztársaság kancellárja: *Dr. Helmut Kohl* is meglátogatta az emigráns magyar kiállítást. Nagyszámú csoport élén, fotóriporterek pergőtűzében érkezett, éppen akkor, amikor Mindszenty hercegprímás szabadulását és első beszédét mutattuk. Két percig magába mélyedve nézte a felmet, majd újságjainkat és könyveinket lapozgatta. Az *Armati Hungarorum*-ot már ismerte, így a vorkutai kényszermunkatábor könyvét ajándékoztam neki. Ne feledjük el, hogy a bonni kormány feje, több ezer könyvkiadó vállalat között megtalálta a magyar emigráció kiállítását.

Filippi István

Cserkészúton Dél-Amerikában

A München-Riem-i reptérről, augusztus 8-án, huszan regös cserkészek indultunk útnak Dél-Amerikába, hogy résztvehesünk az argentinai nagy regös-találkozón. De előbb egy napot *Rómában* töltöttünk s csak aztán került sor a hosszú utazásra. *Buenos Airesben* gazdag program várt bennünket: két előadás az argentin főváros egyik legnagyobb színháztermében felejtethetlen maradt, hat csoport mutatott be szebbnél szebb számokat, zengett az ének, ropták a táncot a regösök a lelkes táblás házak előtt. Pihenésre is alig maradt idő, előadások, bemutatók, baráti összejövetelek töltötték ki a napokat s közben kirándulás az *Iguazu* vízeséshez, meg a *Parana* folyó deltájához. Két szép cserkészszekvőn (Dóri Csaba és Lomniczy Paulette, valamint Zólyomi Katiékén) is teljes számban vettünk részt.

Következő nagy állomásunk a braziliai *Sao Paulo* volt hasonlóan változatos, színes élményekkel. Két kiemelkedő élményünk: augusztus 22-én énekes, táncos, balladási „Erdélyi estét” rendeztünk, 24-én viszont a beneés atyák Szent Imre kollégiumában tartott Szent István ünnepségnek lehettünk részesei, illetve szereplői.

Emlékezetes marad *Rióban* tett látogatásunk: maga a város, a *Copacabana*, a híres Krisztus-szobor, a festői *Petropolis*, a gyönyörű tengerpart, egésznapos fürdés, napozás stb. Egyik nap résztvettünk a Szent István bálon, ahol hajnalig roptuk a táncot.

Visszafelé megint csak *Rómán* keresztül, az Alitalia fehér gépén érkezünk meg Münchenbe. A három hét olyan gyorsan elrepült, mint minden, ami az életben különösen szép.

Egy regös

A világ csak a vezérnek homlokát fűzi körül babérral: Iten minden küzdőjének mennyei koronát ad.

Széchenyi István

Az élet könyvéből

BELGIUM

Brüsszel: Keresztelő: Michiels Elisabet október 11-én az Egyház gyermeke lett. Bella Sarolta 3. kisunokája. Isten éltesse szüleiével.

Halottaink: Mága Borbála (69) hosszas szenvedés után október 4-én elhunyt az Urban. Egyedül élt, nagyon magárahagyottan. — Németh Magda (72) okt. 8-án Tubizben. Temetése okt. 10-én volt ugyanott. — Mme Kóta édesapja (56) Budapesten okt. 11-én elhunyt. Sajnos temetésére nem mehetett el leánya. — Burga Etel Mária (82) ferences nővert temették a rendházból okt. 22-én. 21 évig volt missziós nővér Kínában, kiváló rajztanár és évekig börtönben volt. 10 éve már, hogy teljesen megvakult, de derűje és lelkesége a legnagyobb példaadás volt valamennyiünknek. — Dr. cs. Tóth Lászlót (49) hirtelen halál ragadta el orvosi rendelőjében. Temetése szeptember 10-én volt Uccle-ben sok magyar jelenlétében. — Erdős Lajos (50) sok munka és szenvedés után Brugge-ben a szentáldozással és a betegek szentségével megerősítve szept. 17-én elhunyt, négy fiatalokor gyermekét hagyva feleségére. — Imádkozzunk érettük!

NÉMETORSZÁG

Augsburg: A keresztelés szentségében részesültek: Dillingenben 1986. márc. 3-án, Sturm Alexander Daniel, Sturm Helmut és Környe Mária szülőknek febr. 6-án született kislánya és Kemptenben 1986. aug. 22-én Márton András, Márton André és Kovács Márta szülőknek július 7-én született kislánya. Kísérje áldás és szerencse életüket!

Halálozás: Bancsi Irén 17 éves korában elhunyt. Nagy részvét mellett temetkezett 1986. június 30-án Ettlshofenben elhunyt. Nagyrészvét mellett temették el Pacsérén, Jugoszláviában. Nyugodjék békében!

Essen: özy. Kemény Sándorné, sz. Petrik Jozefin, életének 83. évében, 1986. november 10-én Dinslakenben elhunyt. Temetése nov. 12-én volt ugyanott. A megboldogult 1904. okt. 6-án született Kassán és hosszú évtizedekig Nagyváradon élt. Gyászoja három gyermeke, 4 unokája, egy dédunokája, valamint testvérei Magyarországon és Kanadában.

Házasság: Kastl: (Buenos Aires): Lomniczy József és gr. Pejacevich Paulette leánya Paulette, valamint Dóry Zoltán és Walter Sylvia fia Csaba aug. 16-án fogadtak örök hűséget egymásnak Buenos Airesben. A nászmisét az ottani magyar pap, P. Domonkos László SVD tartotta. Előtte július 12-én Kastlban tartották meg a polgári esküvőt európai barátaik körében. Sok boldogságot kívánunk nekik és Isten áldása kísérje őket közös életükben!

Köln és környékének magyarsága szept. 28-án a Mindszenty Magyar Házban emlékezett meg Budavár visszafoglalásának 300 éves évfordulójáról, melynek keretében Rédey Gábor tartalmas történelmi előadás formájában ismertette az akkori eseményeket. Nagy Alajos verseket és Tar Lajos lantművész korabeli zeneszámokat adott elő. Ezt megelőzően az Egyházközségi Tanács küldöttsége felkereste a domban és megkoszorúzták az akkori kölni érsek és választófejedeleme, a bajor házbéli Max-Héinrich herceg sírját, aki többszáz katonát és jelentős pénzeszeget küldött a Budát visszafoglaló nemzetközi hadsereg megerősítésére. **M. A.**

Mannheim: Halálozás: Stuchly Albertné, sz. Tóth Gizella, a karlsruhei magyarság kedves „Gizi nénije”, 77 éves korában elhunyt. Ő egyike volt azoknak a fárada-

BEIKTATÁS PÁRIZSBAN

Páter dr. Ruzsik Vilmos lazarista atyát, Franciaország magyar főlelkészét, a párizsi segédpüspök, Michel Coloni misziós plébánosnak iktatta be koncelebrációs szentmise keretében Párizsban, amelyen P. Szőke János, európai püspöki helynök is részt vett.

Főtisztelendő Molnár Ottó újmisést a püspök káplánnak nevezte ki egyidejűleg. A szentmise után két szülő, Fehér László mérnök és Mezey Józsefné köszöntötte az újmisést édesanyját, Molnár Gyulánét, aki fiának Párizsban ünnepelt elsőmiséjén nem vehetett részt.

Az ünnepi ebédet dr. Kecsmárné Csernoch Ilona, a miszió munkatársa szervezte meg.

Szeretettel köszöntjük mindkettőjüket és kívánunk erőt, egészséget munkájuk kibontakozásához, az Úr szőlőjében. Nem kevésbé kérjük — a párizsi hívekkel egyetemben — Isten kegyelmét és áldását működésükre.

atlan munkatársaknak, akikre összejöveteleink megrendezésénél mindig számítani lehetett. A jó Isten fizesse meg minden fáradozását és adjon neki békét és örök hazát országában. 1986. okt. 17-én kísértük utolsó útjára a KA-Durlach-i temetőben; de ő továbbra is közöttünk él a róla való imádságos megemlékezésünkben.

München: Nagy László 1986 okt. 9-én elhunyt munkahelyén, a Bayer. Rundfunknál. Halála váratlan volt. 1925. febr. 23-án Hévízen született. Szívében mindig magyar maradt. Temetése Kaposváron volt.

OLASZORSZÁG

Keresztelők: Gugliasio (Torino): június 20-án Diego, Del Vecchio Vito és Csiszér Sára gyermekét megkeresztelték. — **Moncaileri (Torino):** szept. 4-én David, Ing. István Tamás és dr. Szűcs Ventimiglia Katalin gyermeke járult a szentkereszteléshez. — **Torino:** okt. 5-én Corinne, Aquilano Luigi és Kalder Nagy Zsuzsanna harmadik gyermekét keresztelték meg. A jó Isten áldása legyen mindnyájukkal.

Milano: Házasság: szept. 22-én Oláh de Garab Rita és Marco Rorabos esküvője volt. Sok-sok boldogságot és egyetértésben eltöltött évet kívánunk!

Milano: Halálozás: szept. 9-én, 85 éves korában meghalt dr. Bokor János. Nyugodjon békében!

Megemlékezések 1956 harmincadik évfordulójáról

A BÉCSI Ausztriai Magyarok 1956-os Emlékbizottsága és a kisebbségben élő magyarok védelmére alakult, New Yorkban működő Magyar Emberjogi Alapítvány (Hungarian Human Rights Foundation) november 4-én este ünnepi mise keretében emlékezett meg a magyar forradalom és szabadságharc hősi halottairól és áldozatairól. Az istentiszteletet a gyengélkedő König bíboros helyett Wilhelm Reitzer prelátus, az Európai Segélyalap igazgatója mondta, Valentiny Géza prelátus, a németországi, Kerny Géza az ausztriai magyar katolikusok főlelkésze, valamint Hegyi György, a bécsi Magyar Katolikus Miszió plébánosa és a környék magyar klérusának több tagja közreműködésével. König bíboros, Bécs volt érseke felolvasott üzenetében kifejezte reményét, hogy a „béke és a kiengesztelődés ereje legyőzi a gyűlöletet. Reitzer prelátus szentbeszéde a hősi harcok és a megtorlás áldozataira emlékeztetett. A szentmise imái, Hámos László (N.Y.) és András Erzsébet (München) több nyelven mondott könyörgése az elesettek és kivégzettek lelki üdvéért szállt a magasba. A bécsi Szent Ágoston templom kórusa és zenekara Mozart Requiemjével emelte a szentmise ünnepi hangulatát.

A zsúfolásig megtelt, gyönyörű barokk templom első padsorait a Helsinki Biztonsági Értekezlet bécsi utókonferenciájára küldött diplomatáinak egy meghívott csoportja foglalta el. A szentmisét az amerikai NBC TV-hálózat is felvette. Az istentisztelet után a mintegy másfélezer résztvevő, főleg erdélyi menekültekkel együtt — fáklyás menetben vonult a Hősök Terére. Itt rövid ünnepség keretében köszönetet mondva az osztrák lakosság 30 évvel ezelőtti szolidaritásáért, megkoszorúzták az Ismeretlen Katona sírját. Az égő fáklyákat a mintegy 200 méter hosszúságban vonuló néma tüntetők ezután II. János Pál pápa bécsi látogatásának emlékére állított kereszt tövében helyezték el egyházi énekek kíséretében. A rendezőség az ünnepség után fogadást adott a Pázmáneum helyiségében. **K. Z.**

GENF-ben a Szabadságharc emlékünnepét október 23-án tartották a Genfi Magyar Club rendezésében. A 23-án este

Milano: Nagy örömmel közöljük, hogy a december 7-i mise főcelebránsa dr. Kada Lajos lesz. Mons. Kadának igen fontos és felelősségteljes munkaköre van a Vatikánban: a Szentlégi Kngregáció titkára. Mint fiatal pap évekig a menekült-táborokat látogatta, majd a vatikáni diplomácia tagja lett, püspök, címzetes érsek. Legutóbb Közép-Amerikában volt pápai nuncius.

SVÁJC

Keresztelők: Monthey-ben okt. 18-án Isten kegyelmi gyermeke és az Egyház tagja lett Mező Jessica, ifj. M. László és Erika gyermeke; — **Genfben** okt. 19-én, Szabó Christoph Péter, Sz. Jean-François és Klára első gyermeke. A kedves szülőknek szívből gratulálunk, sok türelmet és még több örömet kívánunk gyermekük nevelésében; adja Isten, hogy ne csak korban és súlyban növekedjenek, hanem mindenképp előtérben és kedvességben Isten és emberek előtt.

Lausanne: Halálozás: Október 22-én a Teremtő Isten magához szolgáltatta Iszót Istvánt, 81. évében. A szokásos élet-megpróbáltatásai mellett sok örömben és nyugodtságban volt része. Istenbe vetett hitet fogadta mindazt, amit tőle kívánt. A jó Isten adjon neki odaát örök örömeket és békességet, visszamaradt hozzátartozóinak lelki erőt és vigasztalást.

Hirtelen költözött el az élők sorából Horváth Mihály, nov. 5-én, 50 éves korában. Özvegyének és kisfiának különösképpen kifejezzük őszi részvétünket; sokan ismerték és ismerik őket a magyarság körében. Imáinkkal kísérve sok lelkierőt és vigasztalást kívánunk a gyászolóknak.

rendezett fáklyásmeneten majdnem 500-an vettek részt, fele magyar, másik fele genfi és másnemzetiségű polgárokból tevődött össze. A fáklyás menet a genfi egyetemről indult a cserkészekkel az éln, ők vitték a Kossuth címeres nagy zászlót, majd mögöttük a legfiatalabbak tartották a „souvenez-vous 1956 Budapest” feliratot. Őket követték a zászlótartók a 48-as honvédszázalóval, az 56-os lyukas, majd a genfi, svájci és lengyel zászlók. Népes lengyel delegáció, majd a francia-svájci afgán szövetség küldöttei, továbbá a vietnami egyesület tagjai és más kelet-európai népek képviselői, legtöbben zászlókkal.

A fáklyásmenet körbe járta Genf legszebb terét, a Place Neuve-öt. Innen a Reformáció Falához vonultak, Bocskay István erdélyi fejedelem szobra elé. Ott került sor az ünnepi beszédre, melyet Kindernay István, a Genfi Magyar Club elnöke tartott francia nyelven. Beszédében végigvezette a hallgatóságot az 56-os Szabadságharc legjelentősebb mozzanatain. A beszéd után egy perces néma csend következett az elesettek emlékére, amelynek végén elénekelték a magyar Himnuszt.

A Bocskay szobortól a tüntetők a közeleli Athéné palota dísztermében gyűltek össze, ahol a „Magyarország lángokban” című filmet vetítették francia kommentárral. A filmvetítés előtt Kindernay István üdvözölte a különböző delegációkat. Lengyel részről a svájci lengyel egyesületek szövetségének elnöke méltatta a magyar 56-ot és az ősrégi lengyel—magyar barátságot.

Vasárnap, okt. 26-án a St. Boniface templomban ökumenikus istentisztelet keretében folytatódott a megemlékezés. A szertartást P. Rába Lukács és Posfay György tartották a zsúfolásig megtelt templomban. Előzőleg a templom bejáratánál egy újabb 56-os emléktáblát avattak a genfi magyarok. Ezentúl Genf városa két 56-os Emléktáblával büszkélkedhet, a tó mindkét oldalán. Az első a 25. évfordulóra, 1981-ben, a mostani a 30. évfordulóra készült el

K. I.

Az októberi forradalom Európazerte megünnepelt jubileumáról szóló beszámolókat következő számunkban folytatjuk.

KEDVES ELŐFIZETŐINK!

Köztudomású, hogy minden drágul az évek folyamán. Így a papír, porló, de legfőképpen a munkadíj a szedésnél és a nyomtatásnál. Az „Életünk” 1983. január 1-e óta tartotta az évi 18.— DM-ás előfizetési díjat. Január 1-től fel kell emelnünk 20.— DM-ára. Egy példány ára tehát így is 1.74 DM-ba kerül, (a július-augusztusi szám másfél terjedelemben jelenik meg), 11.5 példányt véve alapul Eddig 1.56 DM-ba került egy példány. Tengerentúli repülőpostával DM 30.—. Kérjük megértésüket és további erőteljes támogatásukat, hogy erősíthessük a keresztény sajtót. Főként olvasással és az érdekes anyag továbbadásával.

FONTOS: Kérjük, mindenki (Európában) a helyi lelkésznel fizesse be az előfizetési díjat. Mi a felkésznek adjuk a területükön lakó előfizetéseket. Kérjük, müncheni kiadóhivatalunkhoz csupán azok fizessék be az előfizetési díjat, akiknek mi küldünk 606 50-803-as felíratú befizetőlapot. Megértésüket köszönjük! **A szerkesztő**

A Magyar Cserkészszövetség Európai Kerülete örömmel hirdeti meg csapatai, cserkészei számára a karácsonyi szünetben rendezendő

TÉLI TÁBORÁT

A téli tábor MÁTRA HEGYSÉG elnevezést kapja. — Időpont: 1986. december 26-tól 1987. január 6-ig. Hely: Achenkirch am Achensee in Tirol. Hotel Skolasztika. Achenkirch az ausztriai Tirol egyik festői helyén, Innsbruck közelében van.

Csapatokban és szórványban élő cserkészeinknek jelentkezni lehet a csapatparancsnokoknál, vagy a kerület központjában: Oberföhringer Str. 40, D-8000 München 81, Telefon (089) 98 26 37/38.

Kívánatra részletes ismertetőt küldünk. A cserkészszülők részére elhelyezésről az achenkirchi részési iroda gondoskodik. A-6212 Maurach am Achensee. **Európai Cserkészkerület**

MEGJELENT

FEJŐS OTTÓ második verseskötete

„Áttetsző fény”

címmel. Az illusztrációkat Szaniszló Júlia készítette. Ára: 21.— DM. Megrendelhető az Életünk címén.

H I R D E T É S E K

Ki segítene átköltözködni Nürnberg-Amberg környékére, német állampolgársággal rendelkező, 39 éves, 167 cm magas, csinos nő — lakás szükséges. „Reménysugár” jelígre választ a kiadóba.

33 éves, hosszú vörös hajú, 160 cm magas, házias, kedves, vidám, csinos esseni hölgy korrekt, energikus, intelligens. 45 évesnél idősebb férfi ismeretséget keresi. Jelige: „Nihil humani a me alienum puto”.

Szeretetre, megbecsülésre, meghitt otthonra vágyó 60-as művelt férfi ismeretséget keresi csinos, intelligens, házias, független nő. Fényképes választ. „Valahol a nagyvilágban” jelígre a kiadóba.

Badaconyban 2—4 személyes nyaraló, panoráma kilátás, kiadó. Érdeklődés: Ivók Pálné, H-9700 Szombathely, Rurni út 40, Telefon: 94 14 521.

Magyarországon élő, jóméghajlású, szépnek mondott, rendszerető, házias, 43 éves, 157 cm magas, karesú, elvált asszony vagyok. — Tisztviselői munkaköben dolgozom. Ismeretséget keresek korbán hozzám illő nyugaton élő férfival, házasság céljából. Leveleket az alábbi címre kérem: Úst Bálintné, H-8000 Székesfehérvár, József utca 63, Ungarn.

58 éves bácskai magyar asszony megismerkedne komoly szándékú, megértő férfival, 65 éves korig. Jelige: „Várlak”.

Keresem „Dunántúltól—Cashiáig” című, Szent Rítáról szóló füzetecskét. Aranka Hinz, Ammerseestr. 12, D-8027 Neuried.

Ápolónő — müncheni magyar családnál gyermekfelügyeletet, gyermekgondozást, idősek, betegek ellátását vállalja. Jelige: „Több éves gyakorlat”.

Nyaralót vennék a Balaton északi partján. Ajánlatokat, árjegyzéssel „Kilátás a Balatonra” jelígre kérek a kiadóba.

Gyermekegyógyász, nőgyógyász, bőrgyógyász vagy orthopéd orvost keresünk, aki praxist nyitna Koblenz (Nyugat-Németországban). Praxishelység bérbeadása, vagy megvétele lehetséges. Német állampolgárság feltétel. Választ „Koblenz” jelígre a kiadóba kérek.

Magyar üzletvezető keres sürgősen fodrászokat vagy férfiakat München-Bogenhausen-i üzletébe. ☎ 47 34 72 v. 98 16 51.

Szerkesztői hír: Kérjük Lipsz Martint, közölje velünk teljes címét, mivel különben nem tudjuk továbbítani a számára érkezett leveleket.

HIRDETÉSEK

Miskolc Görömbölytapolca európai hí-rű termál gyógyfürdőn telek eladó. Meg-vásárolható magyar állampolgár részére vagy kitelepített visszatérőnek. Bőve-ben: Ladislaus György, Neuffenstr. 18, 7000 Stuttgart 1.

Magyar munkások! Tiszta népi forradalmunk 30. évfordulója alkalmából meg-jelent verseskötetemet: **Társadalmon kívüli** címmel. Ára: Skr. 110.—, DM 35.— vagy US \$ 20.—, portóval. Megrendelhető: Tóth G. Lajos, Postgiro Nr. 400 26 17-1, Göteborg, Schweden címen.

FORDÍTÁS

Műszaki, tudományos és egyéb szö-vegek, okmányok, hitelesített for-dítása magyarra/németre, kedvező áron, legrövidebb határidővel. — **Ficsor László** okl. mérnök, Rhein-hausenerstr. 10, D-4130 Moers 1. Telefon (0 28 41) 3 34 72.

NEMZETŐR KÖNYVEK

Gloria victis 1956—86. 3. kiadás. 156. old. US \$ 10.— DM 20.—
Független Fórum — Szamizdat antológia, 336 old. US \$ 17.— DM 35.—
Tollas Tibor: Forgószélben Válogatott versek, 250 old. fűzve 30.— vászonkötésben 38.—
Fehérvári István: Szovjetvilág Magyarországon 1945—1956, fűzve 35.— keménykötésben 45.—
Megrendelhető a könyv árának egyidejű beküldésével: Nemzetőr, Ferchenbachstr. 88 D-8000 München 50. BRD címen.

HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után tudunk közölni!

Rupp László hites törvényszéki fordító, vállalt fordításokat magyarról németre és németről magyarra. Postfach 162. D-8000 München 1. — ☎ (0 89) 53 02 35.

„TÉNY” Ungarische Spezialitäten

Inh.: O. Bayer

Kreitmayerstr. 26 - 8000 München 2

Telefon (0 89) 1 29 63 93

	DM
Egri Bikavér	7,30
Alföldi Olaszrizling I.	5,70
Alföldi Kékfrankos I.	5,70
Abasári Rízling 0,7	5,95
Debrői Hárslevelű	6,80
Badaconyi Kéknyelű	7,20
Badaconyi Szürkebarát	7,30
Soproni Késfrankos	6,80
Villányi Burgundi	7,30
Hajósi Cabernet	7,30
Boglári Olaszrizling	6,—
Boglári Kékfrankos	6,—
Boglári Cabernet-rosé	6,—
Csepaki Rízling	6,80
Zöldeiszváni	7,30
Tokaji Aszú 4 puttonyos	14,50
Tokaji Aszú 3 puttonyos	12,50
Vilmos körtepálinka	24,50
Császárkörte	19,50
Kecskeméti barackpálinka	27,—
Cseresznye pálinka	24,50
Szilvapálinka	17,50
Kosher Szilva pálinka 0,8	32,—
Hubertus	21,—
Beverage Bitters 0,5 lit.	17,—
Pick szalámi	kg 27,—
Csabai	kg 25,—
Gyulai	kg 23,—
Házi kolbász	kg 19,—
Kalocsai tarhonya	1/2 kg 3,60
Nagykoktatésza	1/2 kg 3,50
Paprika káposztával	0,7 lit 4,90
Hegyes eróspaprika	4,90
Hegyes csipőspaprika	4,90
Disznósajt	kg 12,50
Vörös-, májashurka	kg 13,—
Gulyáskrém tubusban	1,80
1 kg desszert szaloncukor	16,—

— Üvegárút is szállítunk —

HIRDESSEN AZ ÉLETÜNKBEN!

Hirdetési díjak 1986. november 1-től:
Apró-, házassági-, általános hirdetés ára soronként (kb. 40 betű) DM 5.—
Jelige portóval DM 5.—
Külön kívánságokat esetenként árazunk.
Üzleti hirdetések soronként DM 8.—
Nagybetűs (kétsoros) sor DM 16.—
Keretben megkezdett 5 em-enként DM 10.—

Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese. Egymásután háromszoros hirdetés esetén 10 % kedvezmény.

Egymásután hatszoros hirdetés esetén 20 % kedvezmény.

Egy évi hirdetés esetén 25 % kedvezmény.

Egész Nyugat-Európában olvassák lapunkat honfitársaink!

ART

DÉMÉNAGEMENTS S. A.

Szállítási vállalat

Szállítások belföldre és külföldre, tengerentúrra — légiszállítással is — költözködés, bútorrakarozás, külföldi szállítmányoknál a vám elintézése.

Magyarországra is szállítunk! Az összes keleti és nyugati államokba oda - vissza szállítunk.

Magyarországi képviselőnk:

Trans COOP, Honvéd utca 23

7400 Kaposvár. ☎ 0036 (82) 13 - 877.

Magyaroknak kedvezmény!

ART Déménagements S. A.

2 rte du Grand Lancy

CH - 1211 Genève 26

Telefon 0 22 / 43 36 32 (magyarul is!)

Privát cím: Keresztes László

53 rte de Vervier

CH - 1227 Carouge, GE

Telefon 0 22 / 42 98 36 este 7 óra után

* Kedvezményes áron kapható! *
H I R D E T T E M A Z I G É T !

A könyv tartalmazza Mindszenty legfontosabb körleveleit, írásait és beszédeit. — A 60 oldalas bevezető tanulmányt Közi Horváth József írta. — Legszébb ajándék! —

Ára: DM 20.— vagy \$ 10.— + portó.

Újdonságok kazettán. Legszébb és leg-értékesebb ajándék magunk és szeretteink számára. Olesók és nívósak — egy többszö-rösen kitértelt előadóművésztől. Kérjük ingyenes bemutató kazettánkat és árlistán-kat. Ajándékkazetták elküldését is vállal-juk. — Programon: Toldi, János Vitéz, Dzsungel-doktor; állatmesék. Az élet mű-vészete (iskolásoknak), Lelki énekek. Tanuljunk imádkozni, Megjelentik a csilla-gok a jövődet? stb. — Címünk: Kassetten-Verlag, — Polaneczky, Ancienne Rte. 5, CH-2613 Villeret, Schweiz. ☎ 039-413 464.

HAZAI HENTESÁRÚ

	DM
1 kg Kolbász, füstölt, száraz	18.—
1 kg Kolbász, frissen füstölt	16.—
1 kg Vészurka rizsával	12.—
1 kg Májashurka rizsával	12.—
1 kg Disznósajt	14 80
1 kg Tokaszalonna	10 80
1 kg Húsos vastagszalonna	14.—
1 kg Tepertő	16.—
1 kg Füstölt borda	12.—
1 kg Füstölt sonka	24.—

A szállítás utánvételes.

5 kilón felüli rendelésnél portómentes.

Külföldre nem szállítunk!

MICHAEL TAUREL Metzgermeister

Peter Rosegger Str. 3. 6710 Frankenthal/Pf.

Telefon: (062 33) 6 26 93

MUSICA HUNGARICA. Rümmanstr. 4

8000 München 40. Telefon: (0 89) 30 50 43

Karácsonyi énekek hanglemeze a DM

legjobb összeállításban, énekekkel 21.—

Apon 2755 Hafazias dalok: Székely him-nusz. Ott ahol zúg az a négy folyó, A csi-tári hegyek alatt, Krasznahorka, stb. 23.—

A világon megjelent minden jelentős nyugati író könyve raktáron!

Hanglemezekben, kazettákban nagy választék! — Kérje díjtalan katalógusainkat!

Vevőszolgálat: 1 kg szaloncukor 17.—

M. SZERDAY — Metropolitan Verlag

KÖNYV ÉS HANGLEMEZ Sfr.

Brestyánszky: Kovács Margit (nagy képes album) 85.—

Harsányi Zsolt: Mathias Rex 50.—

Gulácsi Irén: Fekete völgyek 37.—

Pauler Gy.: A magyar nemzet története az Árpád-házi királyok alatt I., II. 80.—

Krudy: Pesti nőrabló 16.—

Lengyel: Kossuth Lajos öröksége 15.—

Nefzawi: Illatos kert (a szerelem kultúrája) 68.—

Németh L.: Homályból homályba I-II. 33.—

Nemeskürty: Ónfia vágta sebé 16.—

Passuth: Hétszer vágott mező 40.—

Takáts: Régi magyar nagyszonyok 21.—

Magyar szólások és közmondások 44.—

Moldova: Elhűzódó szüzesség 22.—

Szilvási: A néma 39.—

Tamási Áron összes novellái I-II. 39.—

Simon István: A magyar irodalom 16.—

Világirodalmi kisenciklopédia I-II. 93.—

— Minden Krudy, Német L., Nemeskürty, Passuth, Moldova, Szilvási könyv raktáron. Kérje katalógusunkat! Válaszkupon ellenében: Európában Sfr. 2.—, Tengerentúlról rep. postával Sfr. 6.— értékben. Kérjük mellékelni postai költségre.

M. SZERDAY — Metropolitan Verlag

Teichweg 16, CH-4142 Münchenstein/Schw.

☎ 0 61/46 59 02, külföldről: 0041/61 46 59 02

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Oberföhringer Str. 40.
D-8000 München 81
Telefon: (0 89) 98 26 37 - 38

Felelős Kiadó:
a Magyar Kat. Főlelkészeg.
Főszerkesztő: P. Szőke János.
Felelős szerkesztő:
Fejős Ottó.

Redaktion und Herausgeber:
die Ungarische Oberseelsorge,
Oberföhringer Str. 40,
8000 München 81,
Telefon: (0 89) 98 26 37 - 38.

Chefredakteur: P. János Szőke.
Verantw. Redakteur:
Ottó Fejős.

Abonnement: DM 18.— pro Jahr und nach Übersee mit Luftpost DM 28.—.

ELŐFIZETÉS:

Az Életünköt a helyi magyar lelke-szek terjesztik, ők küldik szét és ná-luk is kell előfizetni!

Tengerentúrra, vagy ahol nincs ma-gyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

Előfizetési ár egy évre DM 18.— vagy ennek megfelelő valuta.

Tengerentúrra légitársítással DM 28.—

Lapzárta: minden hónap 15-én.

Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.

Postscheckkonto München:

Konto-Nr. 606 50-803 - BLZ 700 100 80

Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto

Bankkonto: Bayer. Vereinsbank,

Konto-Nr. 145 857 - BLZ 700 202 70

Kath. Ung. Seelsorge „Életünk“.

Druk: Danubia Drackerei GmbH,

Ferchenbachstr. 88 - 8000 München 50

Beilagenhinweis: zu dieser Auflage liegt ein RUNDSCHREIBEN bei. — A kiad-ványhoz körlevelet mellékelünk.

ELŐFIZETŐINK ÉS HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Befizetések, átutalásokat nem bank-kontónkra, hanem Postscheckkontónkra kérünk: Kath. Ungarn-Seelsorge — Son-dérkonto — München, Postscheckamt München, Konto-Nr. 606 50-803.

Németül még kapható!

Közi Horváth József: „Leben und Ster-ben von Bischof Apor“. Bitskey Gabri-ella, Karolinenstr. 9, D-8000 München 22.

DIÓSZEGHY TIBOR, hites tolmács és fordító, magyar - német és német - magyar, Németországban tanácsadás, állampolgár-sági és menekültügyi kérdésekben, vala-mint peres ügyekben segít. Daimlerstr. 249, D-4040 Neuss. Telefon (0 21 01) 54 13 17.

AGAPE KIADVÁNYOK

Újvidéken (Jugoszlávia) AGAPE néven katolikus kiadó működik. Kiadványait min-denkinék szeretettel ajánlja. Az eddig meg-jelent kiadványok közül kaphatók:

Agape, folyóirat (megjelenik minden DM

páratlan hónap végén) évi előfizetés 10.—

Isten népének története (Biblia kép-regényben. Eddig megjelent 21 füzet) egyes füzet ára 2,20

Antal testvér (Páduai Szent Antal élete képregényben, színes, 72 old.) 4.—

Nigg-Schneiders: Assisi Szent Ferenc és világa (142 old., 72 színes képpel) 17.—

Malinski-Bujak: II. János Pál (210 o., 111 fekete-fehér és 42 színes képpel) 17.—

Képes Biblia 20.—

C. B. de Gaszold: Imák a birkából 3,10

A keresztfához megyek (Keresztútak gyűjteménye) 5.—

Harmath K.: Megváltásunk szent éve (brosúra) 1.—

I. Loidl: A fatimai látnokok (bros.) 1.—

Ezenkívül kaphatók még természetből veti motívumú levelezőlapok (és fél levelezőlap-nagságú képek) bibliai vagy más aforiz-mával; katolikus zsebnaptár és falinaptár.

A kiadó címe: AGAPE, Cara Dusana 4, YU - 21000 Novi Sad, Jugoszlávia.

Az AGAPE szívesen vállal mindennemű nyomdai előkészítést vagy nyomtatást Ju-goszláviában, a nyugatiakhoz képest igen méltányos áron!

Kiadóhivatalunknál kapható könyvek

Mindszenty József: Napi jegyzetek, 480 o., vászonk. DM 32.— \$ 15.—

Mindszenty József: Hirdettem az Igét (1944—1975). — 300 oldal, vászonkötésben DM 20.— \$ 10.—

Kardinal Mindszenty: Erinnerungen. 4. kiad., vász. köt., DM 40.— \$ 22.—

Közi Horváth József: Mindszenty bíboros, zsebkiadás DM 6.— \$ 4.—

Az irodalom világa. Irodalomelméleti alapvetés, 100-nál több versillusztrációval, kb. 300 oldal, vászonkötésben DM 20.— \$ 10.—

Szamosi József: Máriacelli emlékkönyv, képes kalauz 48 képpel, eb-ből 32 színes DM 12.— \$ 6.—

Szállításnál + portóköltség.

Megrendelhető:

az „ÉLETÜNK“ kiadóhivatalánál

Oberföhringer Str. 40

D-8000 München 81, W. Germany

SZALONCUKOR

csokoládé fondant vagy csokoládé zselé töltelékkel

1 kg DM 15,80

Rendelés 5 kg-tól portómentes.

Rendeljen idejében levelezőlapon vagy telefonon 17.00 órától.

Hétvégén egész nap.

ROLAND WELKENS
Robert Bosch Str. 12 b
8900 Augsburg ☎ (08 21) 70 33 72

Használja ki!

FORDÍTÁS, ASYL/NÉMETSEG, BIZTOSÍTÁS

Évtizedes tapasztalattal hiteles dipl. + műszaki + tudományos + egyéb fordítás: legrövidebb határidővel + kedvező áron. Asyl (Zirndorf előtt!) + németégi + jogi ügyek. Előnyös autó + élet + minden egyéb biztosítás, segély. Önállóknak külön programok! **LÉVAI** August, 4300 Essen, Lehnsgrund 24. Telefon 02 01 / 71 15 82.

Nyugat-Németországban élő, fiatalos, 60-as, 180/75, káros szenvedélyektől mentes férfi, nem vagyontalan, unva magányát, komoly szándékkal keres élet-társat, egy kedves, csinos hölgy szemé-lyében. Fényképes választ az „Egy-másért“ jelígre kérek a kiadóba.

MAGYAR HENTESÁRÚ!

Jóminőségéről ismert árúinkat nemcsak Németországban, hanem Amerikában és Kanadában több tízezer honfitárs vásárolja és fogyasztja.

RENDELJEN ÖN IS! HAZAI IZEK!

Friss tőpörtyű	1 kg	16.—
Friss kolbász	1 kg	15.—
Füstölt kolbász	1 kg	18.—
Száraz kolbász	1 kg	20.—
Ha elégedett, mondja el barátainak!		
Orig. Pick-szalámi	1 kg	32.—
Orig. „Szegeci“ paprikás szalámi		32.—
Finom „Debreceni“	1 kg	13.—
Paprikás „Pusztá“ szalámi	1 kg	18.—
Krakau paprikával v. nélkül	1 kg	12.—
Fokhagymás sonkaszalámi	1 kg	18.—
Sonkaszalámi Pol. Art. 90 % sovány		22.—
Füstölt disznósajt paprikával	1 kg	12.—

Rendeljen próbaesomagot!

Hat különféle csemegeárú

összesen 2 1/2 kg csak 49.—

Üzemünkben minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Próbavásárlásnál 10 % árengedmény!

Szállítunk utánvétellel vagy számlára.

VIKTOR PÁL

hentes - mester

7063 Welzheim, Lerchenstr. 29

Telefon (éjjel-nappal): (071 82) 67 36

BÉLYEGGYŰJTŐK!

Minden magyar bélyegc

hiányjegyzék alapján szállítunk!

— Kérje ajánlatunkat! —

Specialitások: Levelek - Ritkaságok

- Zepelinrepülések - Tévyomatok

- Különlegességek állandó vétele és eladása.

Kérje díjtalan készletjegyzékünket.